

كى گەردوونى
خولقاندووہ؟ وكى
منى خولقاندووہ؟
ويوچى؟

شركاء التنفيذ:

المحتوى الإسلامي

رود الترجمة

جمعية الربوة

دار الإسلام

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع
الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص.

 Telephone: +966114454900

 ceo@rabwah.sa

 P.O.BOX: 29465

 RIYADH: 11557

 www.islamhouse.com

ئايا من لەسەر رېڭاي راستم؟

كئى ئاسمانەكان وزەوى وئەوھى تېيانداپە لە بوونەوھەرە مەزەنەكان
كە ناتوانين بەتەواوى پەپيان پى بەرين خولقاندوپەتى؟

كئى ئەم رېڭخستە وردەى دروست كرددوھ لە ئاسمانەكان
وزەوى؟

كئى مروقى خولقاندووه، وبيستن وبنين وئەقلى پېبەخشيووھ، و
وايلئىكردووه بتوانئت زانست بەدەست بەئئت پەى بە راستيەكان
ببات؟

كئى ئەم د الله -عز وجل- پېمانى راگەياندووه كە زورئك لە خەلكى
رەتى دەكەنەوھ پېنە زىو ئابنى ئيسلامەوھ لە ترسى ئەو ژينگەپەى
تېيدا دەژين.

وزورئك لە خەلكى ئيسلام رەت دەكەنەوھ چونكە حەز ناكەن ئەو
بيروباوھريان بگورن كە لە باوبايرانيانەوھ بۇيان ماوھتەوھ، يان لە ژينگە
وكمەلگاكانيانەوھ بەدەستيان هئناون، و لەسەريان راھاتوون، زورئك
لە مروقەكان دەمارگيرى بۇ پوچەل رېڭر دەپئت لە باوھرھئنايان بە
ئيسلام ؛ كە ئەم دەمارگيريە زورجار لە باوبايرانەوھ بۇيان ماوھتەوھ .

ھەموو ئەمانە ھيچ پوزشئىكان نيبە بۇ باوھر نەھئنان بە ئيسلام،
وھەموويان لەپېش خواى گەورە دەوھستن وھيچ بەلگەيان پى نيبە
بۇ بەرگري كردن لە خۇيان.

ھيچ پوزشئىك نيبە بۇ مولحيد كە بلئت لەسەر ئيلجاد -بئى دينى-
دەمپنمەوھ چونكە لە خئزانئىكى مولحيد لەدايكبووم! بەلكو دەپئت ئەو
ئەقلەى خودا پى بەخشيووھ بەكاربھئئت، وئيرامان بكات بۇ مەزنى
ئاسمانەكان وزەوى، وبير بكانتەوھ بەو ئەقلەى خودا پى بەخشيووھ
بۇئەوھى تېبگات ئەم گەردوونە پەروەردگارئىكى ھەپە، ھەرۇھە ئەوھى
بەرد وبت دەپەرستئت ھيچ پوزشئىكى نيبە بۇ شوئىنكەوتنى
باوبايرانى، بەلكو دەپئت بگەرئت سەبارەت بە ھەق وراستى
وپرسيار لە خوى بكات: چوون بئى گيانئك دەپەرستم كە نابيستئت

ونابینیت وھیچ سووڈیکى بۆم نیه روستکراوه وردهی به دیمپناوه له ئەندامهکانى لاشهت، و له سه ر جوانترین شیوه وینهى تۆى کیشاوه؟

تیرامان بکه بۆ بوونه وهره زیندوووه کان سه ره رای جیاوازیان، کى به دیمپناون به دیمه نى جوان وجیاوازی بيسنور؟

الله - عز وجل- پیمانى راگه یاندوووه که زۆرێک له خه لکی ره تی ده که نه وه بینه زیو ئاینى ئیسلامه وه له ترسى ئەو ژینگه یه ی تپیدا ده ژین.

وزۆرێک له خه لکی ئیسلام ره ت ده که نه وه چونکه حه ز نا که ن ئەو بیروباوه ریان بگۆرن که له باوبا پیرانیانه وه بۆیان ماوه ته وه، یان له ژینگه و کۆمه لگا کانیانه وه به ده ستیان هیناون، و له سه ریان راهاتوون، زۆرێک له مرۆقه کان ده مارگیری بۆ پوچه ل رېگر ده ییت له باوه ره تیانان به ئیسلام ؛ که ئەم ده مارگیریه زۆر جار له باوبا پیرانه وه بۆیان ماوه ته وه .

هه موو ئەمانه هه یچ پۆزشیکیان نیه بۆ باوه ر نه هینان به ئیسلام، وه هه موویان له پپش خوای گه وره ده وه ستن وه یچ به لگه یان پى نیه بۆ به رگری کردن له خۆیان.

هه یچ پۆزشیک نیه بۆ مولحید که بلایت له سه ر ئیلحاد -بى دینى- ده مپنمه وه چونکه له خپزانیکی مولحید له دا بکبوم! به لکو ده ییت ئەو ئەقله ی خودا پپی به خشیوووه به کاریه پینیت، و تیرامان بکات بۆ مه زنى ئاسمانه کان وزه وى، و بیه ر بکاته وه به و ئەقله ی خودا پپی به خشیوووه بۆ ته وه ی تیبگات ئەم گه ردوونه په ره ردا گاریکی هه یه، هه ره وه ها ئەوه ی به رد ویت ده په رستیت هه یچ پۆزشیکى نیه بۆ شوینکه وتنى باوبا پیرانى، به لکو ده ییت بگه رپت سه باره ت به هه ق وراستى وپرسیار له خۆى بکات: چۆن بى گیانێک ده په رستم که نابیسیت و نابینیت وه یچ سووڈیکى بۆم نیه

کى ئەم ریکه ستانه ی داناوه ؛ که رکیف به م جیهانه وه ده که ن (ژیان ومردن، وزۆربوونى زینده وه ره کان، وشه و ورۆژ، وه اتن ورۆبشتنى وه ره زه کان، وه تى)؟

ئایا خودى ئەم گه ردوونه خۆى دروستکردوووه؟ یان له نه بوونه وه هاتوووه؟ یان به ریکه وت هاتوووه؟ خوای گه وره ده فه رمویت:

﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا

يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾﴾ [الطور: 35-36]

﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ * ئَايَا ئهوانه به بئى
ههچ شتتیک، ههچ ههویهک، هاتوونه ته که یه وه؟! یان هه ر خویان
دروستکارن؟! (35) أَمْ خَلَقُوا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ﴾ أَمْ
خَلَقُوا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ * ئه ی ئایا ئه وان
ئاسمانه کان وزه وییان دروست کردووه (نه خیر وایه) به لکو دئلیا
نین وگومانیان هه یه (36) [الطور: 35-36].

ئه گه ر ئیمه خوئمانمان دروست نه کردیئت، ومه حاله له نه بوون یان
له ریکه وته وه هاتییینه دی ؛ بویه ئه وهق وراستییه گومانیه ئیدا
نیه ئه مه یه: ئه م گه ردوونه ده ییئت خولقیینه ریکیه مه زن وده سه لاتداری
هه ییئت، چونکه مه حاله ئه م گه ردوونه خوئی دروست کردیئت! یان له
نه بوونه وه هاتییئت! یان له ریکه وته وه هاتییئت!

بوچی مروؤف باوهری به هه ندیک شت هه یه له کاتیکدا نایانینیئت؟
وه کو: (هه ست کردن وئهل وروؤ و سوؤر وخوشه ویستی) ئایا
به هوی ئه وه نییه که شوئنه وار وکاریه رییان ده بیینیئت؟ ئیتر چوئن
مروؤف نکولی ده کات له بوونی خولقیینه ریه ئه م گه ردوونه مه زنه ؛
له کاتیکدا شوئنه واری خولقیئراوه کانی ودروستکاراوه کانی وره حمه تی
ده بیینیئت؟

ههچ که سیکی ئاقل قبول ناکات ئه گه ر پئی بووتریئت: ئه م خانووه
هه یه به بئی ئه وه ی که س دروستی کردیئت! یان پئی بووتریئت: ههچ
ئه م خانووه ی هئناوه ته بوون! ئیتر چوئن هه ندیک خه لک باوه ریان وایه
که ئه م گه ردوونه مه زنه به بئی خولقیینه ریه هاتووته بوون؟ چوئن مروؤفی
ژیر قبول ده کات ئه گه ر پئی بووتریئت ئه م ووردی وریکیه له گه ردووندا
به ریکه وت هاتووه؟

هه موو ئه مانه ده مانگه یه نن به یه ک ئه نجام، ئه ویش ئه وه یه ئه م
گه ردوونه په روه ردگاریکیه مه زن وده سه لاتداری هه یه که به رپوه ی
ده بات، وبه ته نها ئه و شایسته ی په رستنه، وهه ر شتتیک که
ده په رستریئت جگه له الله ؛ پوچه له، وشایسته ی په رستن نییه.

پەروەردگارى خولقېنەر ومەزن

يەك پەروەردگارى خولقېنەر ھەيە، ئەو پادشاھە وبەرئوبەر ورؤزىدەرە وژىنەرە ومرىنەرە، وزەوى دروستکردووه ورامى کردووه، و ايلنکردووه گونجاو يىت بۇ خولقېنراوھکانى، وئاسمانەکان وئەوھى تېياندايە دروستى کرد الله - عز وجل - پېمانى پراگە ياندووه كە زورنك له خەلکى پرەتى دەكەنەوھ بېنە نېو ئاينى ئىسلامەوھ له ترسى ئەو ژىنگەيە تېيدا دەرژىن.

وزورنك له خەلکى ئىسلام پرەت دەكەنەوھ چونكە حەز ناكەن ئەو بېروباوھريان بگورن كە له باوبايرانيانەوھ بۇيان ماوھتەوھ، يان له ژىنگە وكۆمەلگاكانيانەوھ بەدەستيان ھېناون، و لەسەريان پراھاتوون، زورنك له مروڤەكان دەمارگيرى بۇ پوچەل رېنگر دەيىت له باوھرھېنانيان بە ئىسلام ؛ كە ئەم دەمارگيرىە زورجار له باوبايرانەوھ بۇيان ماوھتەوھ .

ھەموو ئەمانە ھىچ پوزشېكىان نىيە بۇ باوھر نەھېنان بە ئىسلام، وھەموويان لەپېش خواى گەرە دەوھستىن وھىچ بەلگەيان پى نىيە بۇ بەرگرى كردن له خويان.

ھىچ پوزشېك نىيە بۇ مولحيد كە بليت لەسەر ئىلجاد - بى دىنى - دەمپنمەوھ چونكە له خيزانېكى مولحيد لەدايكبووم! بەلكو دەيىت ئەو ئەقلەى خودا پېى بەخشيووھ بەكاربھېنېت، وتېرامان بكات بۇ مەزنى ئاسمانەكان وزەوى، وبېر بكاتەوھ بەو ئەقلەى خودا پېى بەخشيووھ بۇئەوھى تېبگات ئەم گەردوونە پەروەردگارېكى ھەيە، ھەرۋەھا ئەوھى بەرد وبت دەپەرستېت ھىچ پوزشېكى نىيە بۇ شوينكەوتنى باوبايرانى، بەلكو دەيىت بگەرېت سەبارەت بە ھەق وراستى وپرسپار له خوى بكات: چۆن بى گياننك دەپەرستم كە نابىستېت ونايىنېت وھىچ سوودېكى بۆم نىيە ووه له خولقېنراوھ مەزەكان، وخور ومانگ وشەو ورؤزى بەم شېوھ وردە رېكخستووھ ؛ ھەمووى بەلگەن لەسەر مەزنى ئەو زاتە مېھرەبانە.

ھەر ئەو پەروەردگارە ھەواى بۇ ئېمە پرامکردووه ؛ كە ژيانمان بەبى ھەوا بەردەوام نايىت، وبارانمان بۇ دادەبەزىنېت ودەريا ورووبارەكانى بۆمان پرامکردووه، وخوراكان پېدەبەخشېت ودەمانپارېزېت ھەر لەو كاتەوھى كۆرپەلە بووين لەنېو سكى داىكانمان بەبى ئەوھى ھىچ ھېز

وتوانایه کمان هه بێت، و وایکردوو هه که خوین به نێو ده ماره کمان هاتوچۆ بکات و دلمان لێدات به بهردهوامی له و رۆژهوهی له دایک بووین هه تاوه کو ده مرین.

ئه م پهروه ردگار هه که خولقینه ر و رۆزیده ره ؛ الله به - سبحانه وتعالی -

خوای گه وره ده فه رمویت:

﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۗ يُعْذِرُ اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ ۗ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ ۗ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿54﴾ [الأعراف: 54]

واته: ﴿به راستی پهروه ردگار تان ئه و خواپه به که ئاسمانه کان و زهوی له شهش رۆژدا دروستکردوو هه پاشان (خوا) بهرز و بلند بووه وه له سه ر عه رش به (تاریکی) شه و (رۆشنایی) رۆژ داده پۆشیت (به پێچه وانه شه وه) (رۆژ به شوین شه وه وه به به خیرایی) وشه و به شوین رۆژه وه به به خیرایی خۆر و مانگ و ئه ستیره کانیش ژێر بار کراوون به فه رمانی خۆی بێدارین که به دیه پێنان و فه رماندان هه ر بۆ خواپه پاک و بێگه رده (له هه موو که م و کورتیه ک) خوای پهروه ردگاری هه موو جیهانیان﴾ [الأعراف: 54].

الله پهروه ردگار و خولقینه ری هه موو شتی که که له گه ردووندا ده بیبین و خولقینه ری ئه وانه بیه که نایان بین، هه موو شتی که جگه له ئه و زاته مه زنه ؛ خولقینه راوی که له خولقینه راوه کانی، ته نها ئه و شایسته ی په رسته نه، و ناییت هیچ به کێکی تر له گه ل ئه ودا په رسته ریت، هیچ هاو به شیک ی نیه له مو لک و خولقاندن و به رپوه بردن و په رسته نیدا.

ئه گه ر بۆ گریمانه ی گه توگو وایدان بین که خوای تر هه به له گه ل پهروه ردگار -جل جلاله- ؛ ئه واهه ردوون تیکده چوو، چونکه مه حاله

وناكریت دوو خوا له يهك كاتدا گهردوون بهرپوه بهن، خواى گهوره - سبحانه وتعالى- دهفرمويټ:

{لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا...} [الأنبياء: 22]

{لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا} واته: {نهگه له ههردووکیاندا (له ئاسمان و زهويدا) چند خوايه کي تر هه بوايه غه پري (الله)، نه وه کاول و ويران ده بوون و ټيک ده چوون به سه ر يه کدا} [الأنبياء: 22].

سيفه ته کاني پهروه ردگاري خولقينه ر

پهروه ردگار - سبحانه وتعالى- زور ناوی جوانی هه يه که له ژماردن نايه ن، ههروه ها زور سيفه تي مه زنی هه يه که ئامازهن بو که مالي نه و زاته ميهره بانه، له ناوه کاني: (الخالق: خولقينه ر)، (الله) ماناکه ي: نه و زاته ي که شايسته ي په رسته به ته نها وهيچ هاوبه شي کي نييه، و(الحي: زيندوو)، الله - عز وجل- پيمانی پراگه ياندوه که زوریک له خه لکی ره تي ده که نه وه بيته نيو ئيني ئيسلامه وه له ترسی نه و ژينگه يه ټييدا ده ژبن.

وزوریک له خه لکی ئيسلام ره ت ده که نه وه چونکه حه ز ناکه ن نه و بيروباوهريان بگورن که له باوبايرانيانه وه بويان ماوه ته وه، يان له ژينگه وکومه لگا کانيانه وه به ده ستیان هيناون، و له سهريان راهاتوون، زوریک له مروقه کان ده مارگيري بو پوچه ل ريگر ده بيت له باوه ره يانيان به ئيسلام؛ که نه م ده مارگيري زورجار له باوبايرانه وه بويان ماوه ته وه .

هه موو نه مانه هيج پوزشي کيان نييه بو باوه ر نه هينان به ئيسلام، وهه موويان له پيش خواى گه وره ده وه ستن وهيچ به لگه يان پي نييه بو به رگري کردن له خويان.

هيج پوزشي ک نييه بو مولحيد که بلټ له سه ر ئيلحاد - بي ديني- ده مپنمه وه چونکه له خيرانټي کي مولحيد له دايکيووم! به لکو ده بيت نه و نه قله ي خودا پي به خشيووه به کار بي نيټ، و ټيرامان بکات بو مه زنی ئاسمانه کان وزه وي، و بير بکاته وه به و نه قله ي خودا پي به خشيووه بو نه وه ي ټيگات نه م گه ردوونه پهروه ردگار ټيکي هه يه، ههروه ها نه وه ي

بهرد وبت ده په رستیت هیچ پوزشیکى نییه بو شوینکوتنى باو بایرانی، بهلکو ده بیت بگه ریت سه بارهت به هق وراستی وپرسیار له خوى بکات: چون بى گيازيك ده په رستم که نابيستیت و نابینیت و هیچ سووډیکى بوم نییه و (القیوم: ډاگر)، و (الرحیم: میهره بان)، و (الرزاق: روژیده ر)، و (الکریم: به خشنده)،

خواى گه وړه له قورئانى پيروژدا ده فرمويټ:

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ [البقرة: 255]

واټه: ﴿خوا زاتيکه جگه له ټو هیچ په کيکي تر په رستراوی هق نیه - جگه له ټو هیچ په کيکي تر شایسته ی په رستن نیه به هق وراستی- و ټو همیسه زیندووه و ډاگرو سه رپه رشتیاری (هه موو دروست کراوه کانیه تی)، نه وه نه وز ده یگریټ و نه خه و (چونکه ډاگرو سه رپه رشتیاری بوونه و هره)، هه رچی له ئاسمانه کان و هه رچی له زه ویدا هه یه هه ر ټه وزاته خاونیه تی، کى په ټه وه ی (ده توانیت) تکا بکات له لای ټو، به بى مؤله تی خو ی، ده شزایټ چی له ئیستا و داهاتوو و ډابووردودا ډووبداوه و ډووده دات، هیچ کام له دروستکراوانی زانست و زانیاری ته و او یان نیه ده رباره ی زانیاری و زانسته کانی ټو، مه گه ر به وه ی که خو ی بیه ویت ډیریان بکات (ټم پيشکه و تن و زانسته ی سه رده م به شيکي که من له به خششه کانی خوا)، فرمانزه وایي و ده سلات و زانینی ټه وزاته هه موو ئاسمانه کان و زه وی گرتوته وه و پاريزگاریان به لای خواوه هیچ گران نیه و ماندووی ناکات و هه ر ټو خواى به رزو بلند و گه وړه یه﴾ [البقرة: 255].

وخواى گه وړه ده فرمويټ:

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾﴾

[الإخلاص: 1-4]

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾﴾ (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * (ئەي پېغەمبەر ﷺ) بلې: ھەر ئەو (اللہ) يە خواي تاک وتەنھا (1)اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ اللَّهُ الصَّمَدُ * ئەو خوايەي بى نيازە و جېي نياز و ئومېدى (باوھردارانە) (2)﴿لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ﴾ (٣) ﴿لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ﴾ * كەسى لى نەبووھ ولە كەس نەبووھ (3)﴿وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾ و﴿لَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾ * وھ ھەرگيز ھيچ كەس ھاوشيوھ وھاوتاي ئەو نيه (4)﴾[الإخلاص: 1-4].

پەروەردگارى پەريستراو خاوەنى كاملترين سيفه تەكانە

لە سيفه تەكانى: بە تەنھا ئەو شايستەي پەريستنە وتەنھا ئەو پەريستراوى ھەقە، جگە لە ئەو خولقيئراوھ ؛ ئەركيان لە سەرھ ولە ژېر دەسەلاتى پەروەردگارن.

لە سيفه تەكانى: ئەو (الحي: زیندوو) و (القيوم: راگره) ؛ ھەموو زیندوو يەك لە بووندا خواي گەورە ژيانى پېئەخشيووھ وھيئاو بە تىھ بوون لە نەبوونەوھ، و ئەو راگر بە تى لە بوون و رزق و پيويستىھ كانى، پەروەردگار ھەميشە زين اللہ - عز وجل - پيئمانى راگە ياندووھ كە زوربک لە خەلكى رەتى دەكەنەوھ پېئە ژيو ئاينى ئيسلامەوھ لە ترسى ئەو ژينگە يە تېيدا دەژين.

و زوربک لە خەلكى ئيسلام رەت دەكەنەوھ چونكە حەز ناكەن ئەو بيروباوھريان بگورن كە لە باوبا پيرانيانەوھ بويان ماوھ تەوھ، يان لە ژينگە و كۆمە لگاكانيانەوھ بە دەستيان ھيئاون، و لە سەريان راھاتوون، زوربک لە مروفەكان دەمارگيرى بو پوچەل رېنگر دەبيت لە باوھ رھيئانيان بە ئيسلام ؛ كە ئەم دەمارگيرىھ زورجار لە باوبا پيرانەوھ بويان ماوھ تەوھ .

هەموو ئەمانە هیچ پۆز شىكىيان نىيە بۇ باوەر نەھىيان بە ئىسلام،
وھەموويان لەپىش خواى گەورە دەوھەستن وھىچ بەلگەيان پى نىيە
بۇ بەرگى کردن لە خويان.

ھىچ پۆز شىك نىيە بۇ مولحيد كە بلىت لەسەر ئىلحاد -بى دىنى-
دەمپنمەوھە چونكە لە خىزانىكى مولحيد لەدايكبووم! بەلكو دەبىت ئەو
ئەقلەى خودا پى بەخشيووھە بەكاربىيىت، وتيرامان بكات بۇ مەزنى
ئاسمانەكان وزەوى، وبىر بكاتەوھە بەو ئەقلەى خودا پى بەخشيووھە
بۆئەوھى تىبگات ئەم گەردوونە پەروەردگارىكى ھەيە، ھەروھە ئەوھى
بەرد وبت دەپەرستىت ھىچ پۆز شىكى نىيە بۇ شوينكەوتنى
باوبايرانى، بەلكو دەبىت بگەرىت سەبارەت بە ھەق وراستى
وپرسىار لە خوى بكات: چۆن بى گيانىك دەپەرستم كە نابىستىت
ونابىنىت وھىچ سوودىكى بۆم نىيە دووھە ومەحالە بمىت، راگرە
وھەرگىز ناخەويت، وتەنانەت وھەوزىش نايگرى.

لە سيفەتەكانى: (العلیم: زانايە) ھىچ شتىك لى ناساردىتەوھە لە
زەوى وئاسماندا.

لە سيفەتەكانى: (السمیع: بىسەر) و (البصیر: بىنايە) ؛ ھەموو
شتىك دەبىستىت، وھەموو خولقینراوھەكان دەبىنىت، دەزانىت دەروون
چى وھەسوھەسەيەك دەكات بۇ مرووف، وئەوھى لەزىو دلەكاندا
شاردراوھەتەوھە ؛ زانايە سەبارەتى، وھىچ شتىك لى ناساردىتەوھە لە
زەوى وئاسماندا -سبحانە وتعالى-.

لە سيفەتەكانى: (القدير: بەتوانا و دەسەلات) ؛ ھىچ شتىك لە ژىر
دەسەلات وتواناى ئەو دەرناچىت، وھىچ يەكىك ناتوانىت خواستى
ئەو رەت بكاتەوھە، ھەرچىەكى بویت دەيكات، وھەرچىەكى بویت
قەدەغەى دەكات، وپىش دەخات ودوا دەخات وخواھەنى ئەوپەرى
دانايە.

لە سيفەتەكانى: (الخالق: خولقینەر) و (الرازق: رۆزیدەر) و
(المدير: بەرپوھەر) ؛ خولقینراوھەكانى دروست کردن وژيانىان بەرپوھەر
دەبات، ھەموو خولقینراوھەكان لەژىر دەستى ئەدان وملكەچن بۇ ھىز
ودەسەلاتى.

له سيفه ته كانی: وه لآمی ليقه و ماو ده داته وه، و به هانای بی
كهس دیت، و ناره حه تیه كان لاده بات، هه موو خولقینراوښك نه گهر
تووشی ناره حه تی و كار ه سات بیټ به ناچار بیه وه په نا بو نه و ده بات.

په رستن ده بیټ ته نها بو الله بیټ - سبحانه و تعالی-، نه و كامله و
به ته نها نه و شایسته ی په رستنه و هیچ یه کیکی تر جگه له نه و
شایسته ی په رستن نییه، هه ر شتیك بیه رستریټ جگه له نه و ؛
په رستراوښکی پوچه له و كه موکورتی هه یه و تووشی مردن و نه مان
ده بیټ.

خوای گه وره نه قلی پښه خشو وین بو نه وه ی هه ست بکه ین به
شتیك له مه زبیتی نه و زاته، هه روه ها فیره تی له نیمه دا چاندووه كه
خیر و چا كه ی خوشده ویت، ورقی له خراپه و شه ره، و نارام ده بیټ
نه گهر په نا بیات بو الله په روه ردگاری جیهانیان، نه م فیره ته به لگه یه
له سه ر كه مالی په روه ردگار، و ناكریت نه و زاته به كه موکورتی و عیب
وه سف بكریت - سبحانه و تعالی-.

گونجاو نییه بو مروقی ژیر كه شتیك بیه رستریټ جگه له نه وه ی كه
كامل و بیټ كه موکورتیه، ئیتر چوڼ خولقینراوښکی پر له كه موکورتی
ده په رستریټ كه وه كو خو په تی یان كه متره!

په رستراوی هه ق كه شایسته ی په رستنه ناربیټ مروق وبت و دار
و نازه ل بیټ!

په روه ردگار له سه ره وه ی ئاسمانه كانیه تی، و له سه ر عه رشی
خو په تی، جیا وازه له خولقینراوه كانی، هیچ یه کیك له خولقینراوه كانی
به شتیك نین له زاتی پیروز و مه زنی، و هیچ شتیك له زاتی مه زنی
به شتیك نین له خولقینراوه كانی، ټیكه ل و به رجه سته ناربیټ له هیچ
یه کیك له خولقینراوه كانی.

هیچ شتیك وه كو په روه ردگار نییه، و نه و (السمیع: بیسه ر) و
(البصیر: بینایه)، هیچ یه کیك و شتیك هاوتای نه و نییه، پښو بیستی به
هیچ یه کیك له خولقینراوه كانی نییه، ناخه ویت و ناخوات، و نه و مه زنه یه
كه ناكریت هاوسه ر و مندالی هه بیټ ؛ په روه ردگار خاوه ننی

سیفہ تہکانی مہزنیہ، وناکریت بہ پیوستی وکہموکورتی وہسف بکریت.

خوای گہورہ دہفہرمویت:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضَرْبٌ مِّثْلُ مَا قَدَرْتُمْ لَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوبِ ﴿٧٣﴾ مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٤﴾﴾ [الحج: 73-74]

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضَرْبٌ مِّثْلُ مَا قَدَرْتُمْ لَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوبِ ﴿٧٣﴾﴾ (يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضَرْبٌ مِّثْلُ مَا قَدَرْتُمْ لَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوبِ * ئەى خەلكينە: نموونەىك ھەينراو تەو ە چاك گوپى بۆ بگرن؛ بەراستى ئەوانەى كە ھاناو ھاواريان ليدەكەن لە غەيرى خوا ؛ ھەرگيز ناتوانن تاكە مېشنيك دروست بكەن، ھەرچەندە بۆ ئەو كارە كۆبينەو ە و (يارمەتى يەكتريش بەدەن) و ئەگەر مېش شتيكيان لى بغيرينت، ناتوانن لىي بسەننەو، داواكارو داوايكر او ھەردووكيان لاواز و بى دەسەلاتن. (73) مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٣﴾ مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ * ئەوانە (و ەكو پيوست) قەدرى خويان بەچاكى نەزانى، ريزى پەروەردگاريان پەتەواوى نەگرت، لەكاتيكدا بەراستى خوا زۆر بەھيزو بە توانا و بالادەستە [الحج: 73-74]. (74)

بۆچى ئەم خولقینەرە مەزنیە ئیمەى خولقاندوو ە؟ چى لە ئیمە دەویت؟

ئایا ماقولە خوای گہورە ھەموو ئەم خولقینراوانە دروست بکات بەبى مەبەست، ئایا بى ھودە و تەنھا بۆ گەمە دروستيانى کردوو ە لەكاتیکدا ئەو زاتە دانا و زانایە؟

ئايا ماقولە ئەو زاتە كە ئىمەي بەم وردى وړېكيه دروستكردووه،
 وئاسمانه كان وزهوى بۆمان پرامكردووه ؛ بهېئ مه بهست ئېمه
 بخولقېنېت، يان به جېمان بهېلېت بهېئ وه لامدانه وهى گرنگترين
 پرسياره كان كه به رده وام له هزرماندايه، وه كو: بۆچى ئېمه لېره ين؟
 وچى الله - عز وجل - پېمانى راگه ياندووه كه زۆرېك له خەلكى ره تى
 ده كه نه وه پېنه زېئو ئاينى ئيسلامه وه له ترسى ئەو ژينگه يه تېيدا
 ده ژين.

وزۆرېك له خەلكى ئيسلام رهت ده كه نه وه چونكه حەز ناكەن ئەو
 بېروباوهريان بگۆرن كه له باوباويران يانه وه بۆيان ماوه ته وه، يان له ژينگه
 وكۆمه لگا كان يانه وه به ده ستيان هېناون، و له سهريان راهاتوون، زۆرېك
 له مروقه كان ده مارگيرى بۆ پوچەل رېگر ده پېت له باوه ره تان يان به
 ئيسلام ؛ كه ئەم ده مارگيريه زۆرجار له باوباويرانه وه بۆيان ماوه ته وه .

هه موو ئەمانه هېچ پۆزشېكيان نيه بۆ باوه ره نه هېنان به ئيسلام،
 وه هه موويان له پېش خواى گوره ده وه ستن وه هېچ به لگه يان پى نيه
 بۆ به رگرى كردن له خويان.

هېچ پۆزشېك نيه بۆ مولحيد كه بليت له سه ر ئيلحاد - بى دينى -
 ده مپنمه وه چونكه له خېزانېكى مولحيد له دا بېكوم! به لكو ده پېت ئەو
 ئەقله ي خودا پېئ به خشيووه به كار به پېنېت، وتېرامان بكات بۆ مه زنى
 ئاسمانه كان وزهوى، وبير بكانه وه به و ئەقله ي خودا پېئ به خشيووه
 بۆئوه ي تېبگات ئەم گه ردوونه په روه ردگارېكى هه يه، هه روه ها ئەوه ي
 به رد وبت ده په رستېت هېچ پۆزشېكى نيه بۆ شوېنكه وتنى
 باوباويرانى، به لكو ده پېت بگه رېت سه بارهت به هه ق وراستى
 وپرسيار له خوى بكات: چۆن بى گيانېك ده په رستم كه نابيستېت
 ونا بېنېت وه هېچ سوودېكى بۆم نيه هه يه له پاش مردن؟ ومه به ست
 چيه له خولقاندنمان؟

ئايا ماقولە سته مكار سزا نه درېت وچا كه كار خه لات نه كرېت؟

خواى گوره - سبحانه وتعالى - ده فه رموېت:

(أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾ [المؤمنون: 115]

(أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَتَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ) واته:
(ئایا گوماتنان واده برد که به راستی ئیمه ئیوه مان به بی
مه به ست دروست کردووه و ئیوه بو لای ئیمه
ناهئیرینه وه؟!)[المؤمنون: 115].

خوای گه وره یئغه مبه رانی نارد بوئه وهی بزاین مه به ست له
بوونمان چیه، ورنموئینی کردوون بو چوئیه تی په رستنی
و نزیکوونوه لی، وچی له ئیمه ده ویت! وچوئ ره زامه ندی ئه و زاته
به ده ست به ئین، هه ره ها چاره نووسمانی پروونکردووه ته وه له پاش
مردن!

خوای گه وره یئغه مبه رانی نارد بوئه وهی پیمان پرابگه یه نن که ته نها
الله شایسته ی په رستنه، و بوئه وهی بزاین چوئ بیه رستین، و
بوئه وهی فه رمان ونه هی لیکراوه کان به ئیمه پرابگه یه نن، وره وشت
وبه ها چاکه کان فیری ئیمه بکه ن؛ ئه گه ر ده ستیان پئوه بگرین
ژبانیکی خوئشان ده ویت که پر ده ویت الله - عز وجل- پیمانی
پرابگه یاندووه که زوریک له خه لکی ره تی ده که نه وه بینه ئیو ئاینی
ئیسلامه وه له ترسی ئه و ژینگه یه تییدا ده ئین.

وزوریک له خه لکی ئیسلام ره ت ده که نه وه چونکه حه ز ناکه ن ئه و
بیروباوه ریان بگورن که له باوبا پیرانیانه وه بویان ماوه ته وه، یان له ژینگه
وکوومه لگاگانیا نه وه به ده ستیان هئناون، و له سه ریان راهاتوون، زوریک
له مروقه کان ده مارگیری بو پوچه ل ریگر ده ویت له باوه ره ئیانیا ن به
ئیسلام؛ که ئه م ده مارگیریه زورجار له باوبا پیرانه وه بویان ماوه ته وه.

هه موو ئه مانه هه یچ پوزشیکیان نییه بو باوه ر نه هئیان به ئیسلام،
وهه موویان له پش خوای گه وره ده وه ستن وه یچ به لگه یان پی نییه
بو به رگری کردن له خویان.

هه یچ پوزشیک نییه بو مولحید که بلیت له سه ر ئیلحاد -بی دینی-
ده مپنمه وه چونکه له خیزانیکی مولحید له دایکبووم! به لکو ده ویت ئه و
ئه قله ی خودا پی به خشیوو به کاریه پینت، و تیرامان بکات بو مه زنی
ئاسمانه کان وزه وی، و بی بکاته وه به و ئه قله ی خودا پی به خشیوو به
بوئه وهی تیبگات ئه م گه ردوونه په ره ردگاریکی هه یه، هه ره ها ئه وهی
به رد وبت ده په رستت هه یچ پوزشیک نییه بو شوئیکه وتنی

باو با پیرانی، به لکو ده بیټ بگه ریت سه بارهت به هق وراستی و پرسیار له خوی بکات: چون بی گیانیک ده په رستم که نابیسټیت و نابینټیت و هیچ سوو دیک ی بوم نییه له خیر و بهر هکته.

خوای گه وره پیغه مبهری زوری نار دووه، وه کو: (نوح، ئیبراهیم، موسا، عیسا)، و یارمه تی داون وسه ری خستون به نیشانه و موعجزه ی زور که به لگن له سه ر راستگوییان و نه وان پیغه مبهرن له لایه ن خوداوه - سبحانه و تعالی -، و کوټا پیغه مبهر موحه مه ده - صلی الله علیه و سلم -.

پیغه مبهران زور بهروونی به ئیمه یان راگه یاندووه که نم ژیا نه شوینی تاقیکردنه وه یه، و ژیا نی راسته قینه له پاش مردن دیت.

ئیمانداران که الله یان په رستووه به ته نها و هاو به شیان بوی پریار نه داوه، و باوهریان به هه موو پیغه مبهران هیناوه ؛ شوینی هه تاهه تاییان به هه شته، و کافره کان که په رستراوی تریان په رستووه له گه ل الله یان بیباوهر بوون به یه کیک له پیغه مبهرانی خودا ؛ شوینی هه تاهه تاییان دوزه خه.

خوای گه وره ده فهرمویت:

﴿يٰۤاَيُّهَا اٰدَمُ اِمَّا يٰۤاَتَيْنٰكَمُّ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَفْضُوْنَ عَلٰیكُمْ ءَايٰتِيْ فَمَنْ اٰتَقٰى وَاَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِآيٰتِنَا وَاَسْتَكْبَرُوْا عَنْهَا اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٣٦﴾﴾ [الأعراف: 35-36]

﴿يٰۤاَيُّهَا اٰدَمُ اِمَّا يٰۤاَتَيْنٰكَمُّ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَفْضُوْنَ عَلٰیكُمْ اٰيٰتِيْ فَمَنْ اٰتَقٰى وَاَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ * ئە ی نه وه ی ئاده م نه گه ر بوټان هات پیغه مبهرازیک له خوټان ئایه ته کانی منیان بو خویندنه نه جا ههر که س خوی پراست (له نا فرمانی خوا) و کرده وه ی چاکی کرد نه وه مه ترسیان له سه ر نیه و خه م و خه فه تیش ناخون (35) وَالَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِآيٰتِنَا وَاَسْتَكْبَرُوْا عَنْهَا اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ﴾ وَالَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِآيٰتِنَا وَاَسْتَكْبَرُوْا عَنْهَا اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ * وه

ئەوانەش كە بى پروا بوون بەئايەتەكانى ئېمە و خويان بەزل دەزانى لەبەرانبەر ئەو نايەتەنەدا ئەوانە هاوئەلانى ئاگر ن ئەوانە بەهەميشەيى تايادا دەمېننەوه (36) ﴿[الأعراف: 35-36].

خوای گەوره دەفەر مویت:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ ۖ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِمَّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ ۗ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾ وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رَزَقُوا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾﴾ [البقرة: 21-25]

(خوایەى) كەزەوى بۆ راخستوون وه ئاسمانى بۆ كردوون بەكوۆشك (ئاسمانى بۆگيراون بەگومەزى) وه ئاوى (بارانى) لەئاسمانەوه هەئناوئە خوارەوه ئەمجا دەرى هەئناوە بەو ئاوه هەموو جوۆرە ميوەو بەروبوميك بۆ روۆزىي ئيوە كەواتە هاوتبا بۆخوا پەيدامەكەن. كەئيوە خوۆتان دەزانى (بى هاوتايە) (22) وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ ۖ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِمَّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٢٣) وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ ۖ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِمَّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ * جا ئەگەر ئيوە لە دوو دلیدان و گومانتان لەم (قورئانە پيروۆزە) هەيە كە دامانبەزاندووە بۆ بەندەى خوۆمان موحمەد (صلى الله عليه وسلم) ئەگەر بوۆتان دەكریئ ئيوەش هەول بەدن سوورەتییكى وهك ئەو بەئینن، هاوپەيمان و هاوكارەكانیشتان جگە لە خوا (بۆ ئەو مەبەستە) بانگ بكەن ئەگەر ئيوە راست دەكەن (23) فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا

النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ (٢٤) فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ * خُوْ ئەگەر نەتانتوانی و هەرگیز نایشتوان (کهواته باوەرپهینن و) خۆتان بپاریزن لهو ئاگره‌ی: سووته‌مه‌نیه‌که‌ی خلکی و به‌پرده، که بو بئی باوهر و خوانه‌ناسان ئاماده کراوه (24) وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنْ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأَتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿ وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنْ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأَتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ * (ئهی پێغه‌مبەر ﷺ) مژده بده به‌وانه‌ی که باوهریان هیناوه و کرده‌وه باشه‌کانیان کردووه که بێگومان بوئه‌وان هه‌یه به‌هه‌شتایک که پرووباری زور به‌ژیریاندا ده‌روات هه‌رکاتی له‌وی رۆزیان بدریت له‌ میوه‌هات ده‌لین: ئەمه ئەوه‌یه که‌له‌مه و پێش پیمان درا (جیاواز له‌تام و بوئدا) ئیستا وینه‌یان هیناوه، وه‌له‌و به‌هه‌شتانه‌دا بوئه‌وان هه‌یه هاوسه‌رانی پاکیزه و وه‌ئه‌وان له‌ (به‌هه‌شتانه) دا هه‌تا هه‌تایین (25)﴾[البقرة: 25-21].

بۆچی چه‌نده‌ها پێغه‌مبەر هه‌یه؟

خوای گه‌وره پێغه‌مبهرانی نارد بۆ ئومه‌ته‌کان، هه‌ر ئومه‌تێک خوای گه‌وره پێغه‌مبهریکی بۆ ناردووه بوئه‌وه‌ی بانگیان بکات بۆ په‌رستنی په‌روه‌رگاربان، وه‌رمانی پیکراوه‌کان ونه‌هی لیکراوه‌کانیان پێگه‌یه‌نیت، ومه‌به‌ست له‌ بانگه‌وازی هه‌موویان بریتی بوو له‌: په‌رستنی الله به‌ ته‌نها -عز و جل-، و وازه‌ینان یان شیواندنی په‌یامی پێغه‌مبهران له‌ زێو هه‌ر ئومه‌تێکدا سه‌ری هه‌لدايیت له‌ بابه‌ته‌کانی ته‌وحیدی - به‌تاکدانانی- الله ؛ ئەوا خوای گه‌وره پێغه‌مبهریکی تری په‌وانه‌کردووه بوئه‌وه‌ی رێبازه‌که‌یان بۆ راست بکاته‌وه، وخه‌لکی بگه‌رێنینه‌وه بۆ سه‌ر فیتره‌تی پاک و سه‌لامه‌ت ئەمیش به‌ ته‌وحیدی الله وگوێرايه‌لیکردنی،

هه‌تاوه‌کو خوای گه‌وره کۆتایی به‌ پێغه‌مبهران هینا به‌ ناردنی موحه‌ممهد -صلی الله علیه وسلم-، که ئاین وشه‌ریعه‌تی کامل

وهه تاهه تاپی هیئا بو هه موو مروفایه تی وهه تاوه کو قیامت ده مینته وهه، ته اوکار وهه لوه شینه ره وهی شه ریعه ته کانی پینشووه، پهروه ردگار -جل وعلا- زامنی مانه وهه و بهرده وامی ئه م ئاینه ی کردوهه هه تا پروژی قیامت.

مروفا نابینه ئیماندار هه تاوه کو باوهر ده هینت به هه موو پیغه مبه ران

ئه وهی پیغه مبه رانی ناردوهه ؛ الله یه، وفه رمانیکردوهه به گوپرایه لی کردنیان، وهه رکه سینک بیباوهر بیت به یه کیک له پیغه مبه ران ئه وا بیباوهر بووه به هه موویان، هیچ تاوانیک گه وره تر نیه له وهی مروفا وهه حی خودا رهت بکاته وهه، بویه بو چوونه به هه شت ده بیت مروفا باوهر بهینت به هه موو پیغه مبه ران.

واجبه له سه ر هه موو تاکیک له م سه رده مه دا باوهر بهینت به الله وهه موو پیغه مبه ران، و باوهر بهینت به پروژی دوایی، ئه میش نایه ته دی هه تاوه کو باوهر ده هینت به کوئا پیغه مبه ر موحه ممه د -صلی الله علیه وسلم- وشوینی ده که ویت، که پهروه ردگار سه ریخست به موعجیزه ی هه تاهه تاپی ئه ویش قورئانی پیرۆزه، پهروه ردگار زامنی پاراستنی ئه م کتیبه ی کردوهه هه تاوه کو ئه وکاته ی هه مو جیهان بولای ئه وزاته پیرۆزه ده گه رینه وه

خوای گه وره له قورئانی پیرۆزدا باسی ئه وهی کردوهه هه رکه سینک باوهرهینان به هه ریبه کیک له پیغه مبه ران رهت بکاته وهه ؛ ئه وا بیباوهره به الله و وهه حی به درۆ زانیوه، پهروه ردگار ده فه رمویت:

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿١٥٠﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٥١﴾﴾ [النساء: 150-151]

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا *﴾ به راستی ئه وانه ی بی باوهرن به خواو

پيغمبهره کانی وه ده يانه ويٽ جياوازی بخه نه نيوان خوا و پيغمبهره کانی وه ده لپن باوهر به هه نديک (له پيغمبهران) ده هينن وه باوهر ناهينن به هه نديکی تريان و ده يانه ويٽ له و نيوانه دا ريگه يه ک بگر نه بهر (150) **أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا** * **أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا** * نا نه و كه سانه به راستی هه ر بي باوهرن و بو بي باوهران سزايه کی سهر شور كه رمان ناماده كرده (151) **[النساء: 150-151]**.

بويه نيمه ی مسولمان باوهرمان به الله ورؤزی دواپی هه يه - به و شيوهی الله فه رمانی پيكر دووه-، و باوهرمان به هه موو پيغمبهران و کتبه کانی پيشوو هه يه، خوی گه وره ده فه رمويٽ:

﴿عَمَّنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾ **[البقرة: 285]**

واته: **﴿پيغمبهر و نيمانداران باوهران هه يه به وهی له لايه ن پهروه ردگار يانه وه هاتوته خواره وه، هه موويان باوهران هه يه به خواو فريشته کانی و کتبه کانی و پيغمبهره کانی (ده لپن) هيچ جوهره جياوازيه ک ناکه ين له نيوان هيچ پيغمبهری له پيغمبهره کانی خوادا (له باوهدا)، ههروه ها وتيان: گوپرايه ل و ملکه چين (بو به ديپنه رمان) پهروه ردگارا ليخوش بوونی تۆمان ده ويٽ و سه رنه نجام هه ر بو لای تويه گه رانه وه﴾** **[البقرة: 285]**.

تایا قورئانی پيرؤز چيه؟

قورئانی پيرؤز قسه ی خوی گه وره يه - سبحانه و تعالی- و وه حی نه و زاته يه كه دايبه زاندوو به بو سه ر کوٽا پيغمبهر موحه ممه د - صلی الله عليه وسلم-، مه زنترين موعجيزه و به لگه يه له سه ر راستی پيغمبهره يه تی نه و - صلی الله عليه وسلم-، قورئانی پيرؤز هه ق و راستی تيدايه له حوکمه کان وهه واله کانيدا، خوی گه وره به ره نگاری

به درؤخه ره وان بووه وه كه هاوشيوه ي قورئان بهينن ته نانهت له سوره ټيكيښدا به لام نه يان تواني؛ نه ميش به هو ي مه زني وگشتگيري ناوهرؤ كه كه ي كه هه موو شتيكي گرتو ته وه په يوه ست به زياني مرو ف له دونيا وقيامه تدا، وهه موو هه قيقه ته ئيمان به كاني تيدا باسكراوه كه واجبه باوهرمان پيان هه بيت. هه روه ها فرماني پكراوه كان ونه هي لږكراوه كان له خو ده گري ت كه واجبه مرو ف په پره وي بكات له به يني خو ي وپه روه ردگاري، يان له زيوان خو ي وخه لك ي، هه موو نه مه به شيوه به كي بالا له روه وان بيژي ورووني. زور به لگه ي نه قلي وهه قيقه تي زانستي له خو گرتو وه كه به لگن له سه ر نه وه ي نه م كتي به ناكري ت له دروستكراوي مرو ف بيت، به لكو قسه ي په روه ردگاري مرو فه كانه - سبحانه و تعالى -.

ئايا ئيسلام چيه؟

ئيسلام بريته له ملكه چبوون بو خواي گوره - سبحانه و تعالى - به ته وحيد - يه ك خوا په رستي -، وگوپرايه ليووني، وفه رمان به رد دار بوون بو شه ريعة ته كه ي به رازيوون، ويپاوهر بوون به هه موو شتيك كه ده په رستري ت جگه له الله.

خو اي گوره پيغه مبه راني به يه ك په يام ناردووه، نه ميش بريته له: بانگه وازي كردن بو ته نها په رستني الله كه هيچ هاو به شيكي نييه، ويپاوهر بوون به هه موو شتيك كه ده په رستري ت جگه له الله.

ئيسلام ئايني هه موو پيغه مبه رانه، يه ك بانگه وازيان هه بووه به لام شه ريعة ته كانيان جيا وازه، ئيمرو ته نها مسولمان ده ستيانگرتو وه به و ئاينه راسته ي كه پيغه مبه ران پي هاتوون، ته نها په يامي ئيسلام له م سه رده مه دا راسته، وكوتا په يامه له په روه ردگار هوه بو مرو فايه تي، نه و په روه ردگار ه ي ئيبراهيم وموسا وعيساي ناردووه - عليهم السلام -؛ هه ر نه ويش كوتا پيغه مبه ري ناردووه موحه ممه د - صلى الله عليه وسلم -، شه ريعة تي ئيسلام هه لوه شينه ره وه ي شه ريعة ته كاني پيشووه وانا چيتر ناريت حوكم وپه يره و به هيچ شه ريعة ت بكرت جگه له ئيسلام.

هه موو نه و ئاينانه ي ئيمرو خه لك ي شويني ده كه ون - جگه له ئيسلام -؛ هه مووي ئايني دروستكراون له لايه ن مرو فه وه، يان ئايني

خودایی بوون به لَام دواتر شیوینران له سهر دهستی مروّقه کانه وه ؛
 بویه بوون به یتکه له یهک له خورافه وئه فسانه ی به جیماو وکوششی
 مروّقه کان.

به لَام ئاینی مسولمانان ؛ یهک ئاینه وروونه وناگوربت، ههروه کو
 چون په رستننه کانیان بو الله هه مووی یه که، هه موویان یینج نوپز
 ده کهن، وزه کات ده دهن، ومانگی ره مه زان به روژوو ده بن، تیرامان بو
 ده ستوره که یان بکه که قورئانی پیروزه ؛ یهک کتیبه له هه موو ولاناندا،
 خوی گه وره ده فه رمویت:

﴿... الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ
 الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾

[المائدة: 3]

واته: ﴿ئه مپرو ئاینه که تانم ته و او (کامل) کردوه بو تان و چاکه و
 به هره ی خوم به ته و او ی رشتوو به سه رتاندا و پزازی بووم
 که ئیسلام ئاینتان بیت جا هه رکه سه ناچار بوو له برسیه تیدا بی
 ئه وه ی نیه تی گونا ه کردنی هه بیت (له و گوشتانه بخوات
 گونا ه ی ناگات) ئه وه به راستی خوا لیخوش بووی
 به به زه ییه﴾ [المائدة: 3].

خوی گه وره له قورئانی پیروژدا ده فه رمویت:

﴿قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
 وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ
 لَهُمْ مُسْلِمُونَ﴾

[الْحَسْرَةِ ٨٥] ﴿آل عمران: 84-85﴾

﴿قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
 وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ
 مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾ * (ئه ی

پيغمبر ﷺ) بلي: ئيمه باوهرمان هيناوه به خوي گوره وه بهوهي نيردراوته خواره وه بومان وه بهوهي كه نيردراوته خواره وه بو ئيبراهيم وئيسماعيل وئيسحاق وبعقوب وكوراني يعقوب وه بهوهي كه دراوه به موساو عيسا وه پيغمبره كاني تر له پهروه دگاريان هوه جياوازي ناكهين له زيوان هيچ كاميك له م پيغمبرانه وه ئيمه بو خوي گوره گهر دن كه چين (84) وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ * و ههركه سيك ئاينيكى تر پهيره و بكات جگه له ئيسلام ههركيز ليى قبول ناكريت له قيامه تيشدا له دوراوه كان دهيت (85) [آل عمران: 84-85].

ئاينى ئيسلام مهنه جيكي گشتگيره بو زيان، به پيى فتره ت وئه فله، دهروونه ريكه كان قبولى ده كه ن، خولقينه ر بو خولقي نراوه كاني دايناوه، وئاينى خير و به خته وه ريه بو هه موو خه لكى له دنيا وقيامه تدا، جياكارى ناكات له زيوان نه ته وه ورهنگه كان، هه موو خه لكى په كسانن، هيچ په كيك باشتر نيه له په كيكى تر له ئيسلامدا مه گه ر به پيى كرده وه چا كه كان نه ريت.

خوي گوره ده فهرمويت:

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ [النحل: 97]

﴿ههركه س له نير يان له مي كرده وهى چاكي كرديت و بيكات و يرواداريش بوو بيت ته وه سويند به خوا به زيانيكى خوش دهيان ژبه نين و سويند بي پاداشتيان بدهينه وه به چاكر له وهى كه نه وان ده يانكرد﴾ [النحل: 97]

ئيسلام ريگاي به خته وه ريه

ئيسلام ئاينى هه موو پيغمبرانه، وئاينى الله په بو هه موو خه لكى، ئاينيكى تايهت نيه به عه رب.

ئىسلام رېڭاي راسته قينه به بو به خته وهرى له دونيادا وبو نيعمه تى نه يراوه له قيامه تدا.

ئىسلام تاكه ئاينه كه هه موو پېويستيه روحي ولاشه ييه كانى مروف جيبه جى ده كات، وهه موو كيشه كانى مروفايه تى چاره سه ر ده كات، خواى گه وره ده فه رموبت:

﴿قَالَ أَهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فِيمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى ﴿١٢٤﴾﴾ [طه: 123-124]

﴿قَالَ أَهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فِيمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى *﴾ (خوا) فه رموى هه ردووكتان برؤنه خواره وه (له به هه شت) به يه كه وهه، (نه وه كانتان) ده بنه دوزمنى به كترى جا ئه گه ر (به پيغه مبه راندا) په يامتان بو هات له لايه ن منه وه ئه وسا ئه وهى شوينى رينمونى من بكه ويت ئه وه (له دونيادا) گوپرا نايت و (له روژى دوايشدا) تووشى ناخوشى و زه حمه ت نايت (123) وَمَنِ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى * وَمَنِ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى * ئه وه يش روو وه ربگيرت له به رنامه و يادى من پشتى تى بكات، پيگومان بو ئه و جوړه كه سانه ژيانيزكى تال و ناخوش پيش ديت، له روژى قيامه تيشدا به كوپرى چه شرى ده كه ين (124)﴾ [طه: 123-124].

چى سووديك به ده ست ده هينم نه گه ر بيمه زيو ئاينى ئىسلامه وه؟

هاتنه زيو ئاينى ئىسلام زور سوودى هه به، له وانه يش:

- بردنەوہ وش اللہ - عز وجل - پیمانے راگہ پاندوہہ کہ زورنیک له خەلکی پرەتی دەکەنەوہ بیئە نێو ئاینی ئیسلامەوہ له ترسی ئەو ژینگەیی تیبدا دەژین.

وزورنیک له خەلکی ئیسلام پرەت دەکەنەوہ چونکە حەز ناکەن ئەو بیروباوەریان بگۆرن که له باوباویریانیانەوہ بۆیان ماوەتەوہ، یان له ژینگە وکۆمەلگاکانیانەوہ بەدەستیان هێناون، و لەسەریان راھاتوون، زورنیک له مرووفەکان دەمارگیری بۆ پوچەل رینگەر دەبیت له باوەرھێنایان بە ئیسلام ؛ که ئەم دەمارگیریە زورجار له باوباویریانەوہ بۆیان ماوەتەوہ .

ھەموو ئەمانە ھیچ پۆزشیکیان نییە بۆ باوەر نەھێنان بە ئیسلام، ھەموویان لەپیش خوای گەرە دەوہستن ھەیچ بەلگەیان پئی نییە بۆ بەرگری کردن له خۆیان.

ھیچ پۆزشیک نییە بۆ مولحید کہ بلیت لەسەر ئیلجاد -بئ دینی- دەمپنمەوہ چونکە له خیزاننیکى مولحید لەدایکبووم! بەلکو دەبیت ئەو ئەقلەى خودا پئی بەخشیوہ بە کاریبھینیت، وتیرامان بکات بۆ مەزنى ئاسمانەکان وزەو، وبیر بکاتەوہ بەو ئەقلەى خودا پئی بەخشیوہ بۆئەوہى تیبگات ئەم گەردوونە پەرورەدگارنیکى ھەییە، ھەرەوہا ئەوہى بەرد وبت دەپەرستت ھیچ پۆزشیکى نییە بۆ شوینکەوتنى باوباویریانى، بەلکو دەبیت بگەریت سەبارەت بە ھەق وراستى وپرسیار له خۆى بکات: چۆن بئ گیاننیک دەپەرستم کہ نابیسیت ونابینیت ھەیچ سوودنیکى بۆم نییە ەرەفمەندى له دونیادا بەوہى مرووف دەبیت بەندەى اللہ، ئەگەر نا دەبیت بەندەى ھەوا وئارەزوو وشەیتان وشەھوہت.

- سەرکەوتن له قیامەتدا ئەوہیە خوای گەرە لئی خووش ببت، ولئی پرازی ببت، وپەرورەدگارى بیخاتە بەھەشتەوہ، ۆرەزامەندى ونیعمەتى نەپراوہ بەدەست بھینیت، ومرووف پزگارى دەبیت له سزای دۆزەخ.

- ئیماندار له قیامەتدا لەگەل پینغەمبەران وراستگۆیان وشەھیدان وچاکەکاران دەبیت، چەن ھاوہلنیکى باش وچاکن ! ئەوہى باوەر نەھینیت لەگەل ستەمکار وشەرانگیز وتاوانبار وخراپەکاران دەبیت.

- ئەوانەى خۆاى گەورە دەيانخاتە بەهەشتەو، لە نىعمەتى
 ھەمىشەى دەژىن بەبى: مردن ونەخۆشى ونازار وغمە وخەفەت،
 ھەموو شتىك كە داواى دەكەن بۆيان جىبەجى دەكرىت، وئەوانەى
 دەچنە دۆزەخەو تووشى سزای بەردەوام ونەپراو دەبن.

- لە بەهەشتدا ؛ چىژ وخۆشى وەھى تىدايە كە چاوەكان
 نەيانىنو، وگوپىەكان نەيانىستوو، وھەرگىز بە خەيالى ھىچ
 مروؤفكدا نەھاتوو، لەو بەلگانەيش لەسەر ئەم باسە؛ خۆاى گەورە
 دەفەرموئت:

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوَةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ
 أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ [النحل: 97]

واتە: ﴿ھەر كەس لە زىر يان لە مئى كەردەوھى چاكى كەردىت
 و بىكات و پروادارىش بوو بىت ئەو سويند بە خوا بە زيانىكى
 خۆش دەيان ژپەنين و سويند بى پاداشتىان بدەينەو بە چاكتر
 لەوھى كە ئەوان دەيانكرد﴾ [النحل: 97]

.وخۆاى گەورە دەفەرموئت:

﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ [السجدة:

[17

﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ﴾ ﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا
 كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ واتە: ﴿ئەمجا ھىچ كەس نازانىت چى شاراوھتەو
 بۆيان لە (بەھەشت دا كە ھۆى) گەشبوونى چاوەكان ئەم
 پاداشتە (دەدرىنەو) بە ھۆى ئەو كەردەوانەى كە
 كەردووانە﴾ [السجدة: 17]

تووشى چى خەسارۇمەندى وزيانىڭ دەبمەۋە ئەگەر پەيرەۋكارى ئاينى ئىسلام نەبم؟

مروۇف گەۋرەتتىن زانست لەدەست دەدات ؛ ئەۋىش ناسىنى اللھ يە وزانستە بە ئەو زاتە مەزنە، وباۋەرھىنان بە اللھ لەدەست دەدات كە ئەم باۋەرھىنانە ھېمنى وذلنبايى بە مروۇف دەبەخشىت لەگەل نىعمەتى نەپراۋە ۋەھتاهەتايى لە قىامەتدا.

ومروۇف خويندەنۋە وتىرامان وباۋەرھىنان بە گەۋرەتتىن كىتېپ لەدەست دەدات كە اللھ -عز وجل- پىمانى پراگەياندوۋە كە زۇرىڭ لە خەلكى رەتى دەكەنەۋە بىنە نىۋ ئاينى ئىسلامەۋە لە ترسى ئەو ژىنگەيە تىيدا دەژىن.

وزۇرىڭ لە خەلكى ئىسلام رەت دەكەنەۋە چونكە حەز ناكەن ئەو بىروباۋەرھىنان بگۇرن كە لە باۋاپىرانىانەۋە بۇيان ماۋەتەۋە، يان لە ژىنگە ۋكۆمەلگاكانىانەۋە بەدەستىان ھىنان، و لەسەرىان پراھاتوون، زۇرىڭ لە مروۇفەكان دەمارگىرى بۇ پوچەل رىنگر دەبىت لە باۋەرھىنانىان بە ئىسلام ؛ كە ئەم دەمارگىرى زۇرجار لە باۋاپىرانەۋە بۇيان ماۋەتەۋە .

ھەموو ئەمانە ھىچ پۇزشىكىان نىبە بۇ باۋەر نەھىنان بە ئىسلام، ۋەھموۋىان لەپىش خۋاى گەۋرە دەۋەستىن ۋەھىچ بەلگەيان پى نىبە بۇ بەرگرى كردن لە خۇيان.

ھىچ پۇزشىڭ نىبە بۇ مولحىد كە بلىت لەسەر ئىلحاد -بى دىنى- دەمپنمەۋە چونكە لە خىزانىكى مولحىد لەدايكىووم! بەلكو دەبىت ئەو ئەقلەى خودا پىبى بەخشىۋە بەكارىپىنېت، وتىرامان بكات بۇ مەزنى ئاسمانەكان وزەۋى، وبىر بكاتەۋە بەو ئەقلەى خودا پىبى بەخشىۋە بۇئەۋەى تىبگات ئەم گەردوونە پەروەردگارنىكى ھەيە، ھەرۋەھا ئەۋەى بەرد وبت دەپەرسىت ھىچ پۇزشىكى نىبە بۇ شوئىكەۋتنى باۋاپىرانى، بەلكو دەبىت بگەرىت سەبارەت بە ھەق وراستى وپرسىار لە خۇى بكات: چۇن بى گىزانىڭ دەپەرستم كە نابىستىت وناپىنېت ۋەھىچ سوۋدىكى بۇم نىبە اللھ داببەزاندوۋە بۇ خەلكى.

ههروهها مروّف هاوهلبوون لهگهل پښغه مبهران له دهست دهدات له بهه شندا، وهاوهل ده بښت لهگهل شهيتانه كان وناوانباره كان وناغوته كان له دوزه خدا ؛ كه خراپترين شوښن وهاوهل له وييه.

خوای گه وره ده فهرمويت:

﴿... قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾ لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ وَيَعْبَادِ فَاتَّقُونَ ﴿١٧﴾﴾ [الزمر: 15-16]

﴿قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ *﴾ (به بښ باوهران بښي) نيوهش جگه له خوا چيتان وويست بي په رستن بښي بښگومان زهره رهنندان كه ساښيكن كه خوښان و كه سوكاربان له دهست داوه له روژي قيامه تدا پښدار بن، هه ر نهويه زهره رو مهندي ئاشكراو ديار (15) لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونَ ﴿ لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونَ *﴾ بو ئه وان هه يه له لاي سه ريانه وه چهن د ته به قوښك (وهك هه وري رهش) له ناگر و له ژږښتيانه وه چهن د ته به قوښك هه يه ئه و (سزايه) خوا به نده كانى خوښ پي ده ترسيښت ئه ي به نده كانم خوټان بپاريښن (له سزاي من) ﴿(16)﴾ [الزمر: 15-16].

**نه وهى ده يه ويټ رزگارى بښت له قيامه تدا ؛
ده بښت بښته زيو ئاينى ئيسلامه وه وشوښنى
پښغه مبه ر موحه ممه د بكه ويټ - صلى الله
عليه وسلم -.**

له وه هه قيقه تانه ي كه هه موو پښغه مبه ران كوكن له سه رى -عليهم السلام- نهويه هيج كه سيك رزگارى نايټ له قيامه تدا جگه له مسولمانان نه بښت چونكه باوه ريان به الله هښنا وله په رستنيدا هيج

هاوبه شىڭيان بۇي پىريار نەدا، ھەرۋەھا باۋەريان بە ھەموو پىڭمەبەران ھېنا، ھەموو شوپىنكە وتوۋانى پىڭمەبەران كە باۋەريان پىڭمەبەران و بەراستىيان دانان ؛ دەچنە بە ھەشتەۋە، ورزگارىيان د الله - عز وجل - پىمانى راگە ياندوۋە كە زورۇنك لە خەلكى رەتى دەكە نەۋە يىنە نىۋە ئاينى ئىسلامەۋە لە ترسى ئەو زىنگە يەى تىيدا دەزىن.

وزورۇنك لە خەلكى ئىسلام رەت دەكە نەۋە چونكە ھەز ناكەن ئەو بىروباۋەريان بگورن كە لە باۋاپىرانىانەۋە بۇيان ماۋەتەۋە، يان لە زىنگە و كۆمەلگا كانىانەۋە بە دەستىيان ھېناون، و لە سەريان راھاتوون، زورۇنك لە مروۋقەكان دەمارگىرى بۇ پوچەل رىگر دەپىت لە باۋەرھېتايان بە ئىسلام ؛ كە ئەم دەمارگىرىە زورجار لە باۋاپىرانەۋە بۇيان ماۋەتەۋە .

ھەموو ئەمانە ھىچ پوزشىڭيان نىيە بۇ باۋەر نەھېتان بە ئىسلام، ۋەھەموويان لە پىش خۋاى گەرە دەۋەستىن ۋەھىچ بەلگەيان پى نىيە بۇ بەرگى كردن لە خۇيان.

ھىچ پوزشىڭ نىيە بۇ مولحيد كە بلىت لەسەر ئىلجاد - بى دىنى - دەمپىنمەۋە چونكە لە خىزائىنكى مولحيد لە داىكبوم! بەلكو دەپىت ئەو ئەقلەى خودا پىي بە خىشيوۋە بە كارىپىنپىت، وتىرامان بكات بۇ مەزنى ئاسمانەكان وزەۋى، وبىر بكاتەۋە بەو ئەقلەى خودا پىي بە خىشيوۋە بۇئەۋەى تىبگات ئەم گەردوونە پەرۋەردگار پىكى ھەيە، ھەرۋەھا ئەۋەى بەرد وبت دەپەرستىت ھىچ پوزشىڭىكى نىيە بۇ شوپىنكە وتىنى باۋاپىرانى، بەلكو دەپىت بگەرپت سەبارەت بە ھەق وراستى وپرسىار لە خۋى بكات: چۇن بى گىيازىك دەپەرستىم كە ناپىستىت وناپىنپىت ۋەھىچ سوودىكى بۇم نىيە ھىپت لە دوزەخ.

ئەۋانەى لەسەردەمى موسا پوون و باۋەريان پىڭمەبەران و شوپىنى رىنموتىنەكانى كەوتن ؛ ئەۋانە مسولمان و ئىماندار وچاكەكارن، بەلام پاش ئەۋەى الله عىساي نارد ؛ واجب بوو شوپىنكە وتوۋانى موسا باۋەر بە عىسا بېنىن و شوپىنى بكەون، ئەۋەى باۋەرى بە عىسا ھېنا پىت ؛ مسولمان وچاكەكارە، ئەۋەى باۋەرھېتان بە عىسا رەت بكاتەۋە و بلىت: لەسەر ئاينى موسا دەمپىنمەۋە ؛ ئەمە ئىماندار نىيە چونكە رەتى كردهۋە باۋەر بېنىت بە پىڭمەبەرىك كە خودا ناردوۋىەتى، پاش ئەۋەى خۋاى گەرە كۇتا پىڭمەبەرى نارد ؛ موخەممەد - صلى الله عليه وسلم -، واجبە لەسەر ھەموو مروۋقنك باۋەرى پىڭمەبەران، ئەو

پەرۋەردگارەى موسا و عيساى نارد ؛ ھەر ئەۋىش كۆتا پەيامبەرى نارد، بۇيە ئەۋەى باۋەر نەھىئىت بە پەيامى موحەممەد -صلى الله عليه وسلم- و بلىت: لەسەر ئاينى موسا و عيسا دەمىنمەۋە ئەمە ئىماندار نىيە.

تەنھا بەس نىيە بۇ كەسىك كە بلىت: من رىز لە مسولمانان دەگرم، و بەس نىيە بۇ رىزگار بوونى لە قىامەتدا ؛ تەنھا خىر بىكات و يارمەتى ھەزاران بدات، بەلكو دەيىت باۋەر بھىئىت بە الله و كىتئەكانى و پىغەمبەرانى و رۇژى دوابى ؛ بۆتەۋەى خۋاى گەورە ھەموو ئەو كردهۋانەى لى قبول بىكات! ھىچ تاۋائىك گەورەتر نىيە لە شىرك و بىباۋەر بوون بە الله و بەو ۋەھىيەى الله دايبەزاندوۋە يان رەتكر دنەۋەى پىغەمبەرايەتى كۆتا پىغەمبەر موحەممەد -صلى الله عليه وسلم-.

جولەكە و گاۋرەكان و ئەۋاننى تر كە سەبارەت بە پىغەمبەرى خودا موحەممەد -صلى الله عليه وسلم- بىسوويانە، و باۋەر پىھىئاننى رەت دەكەنەۋە و نايانەۋىت يىنە نىۋ ئاينى ئىسلام ؛ ئەمانە لە ئاگرى دۆرەخدا دەبن الله -عز و جل- پىمانى پراگە ياندوۋە كە زۆرىك لە خەلكى رەتى دەكەنەۋە پىنە نىۋ ئاينى ئىسلامەۋە لە ترسى ئەو ژىنگەيەى تىيدا دەژىن.

و زۆرىك لە خەلكى ئىسلام رەت دەكەنەۋە چونكە ھەز ناكەن ئەو بىروباۋەر يان بگۆرن كە لە باۋاپىرانىانەۋە بۇيان ماۋەتەۋە، يان لە ژىنگە و كۆمەلگاكانىانەۋە بە دەستىان ھىئان، و لەسەريان پراھاتوون، زۆرىك لە مرقەكان دەمارگىرى بۇ پوچەل رىگر دەيىت لە باۋەر ھىئان يان بە ئىسلام ؛ كە ئەم دەمارگىرى زۆرجار لە باۋاپىرانەۋە بۇيان ماۋەتەۋە .

ھەموو ئەمانە ھىچ پۆزشىكىان نىيە بۇ باۋەر نەھىئان بە ئىسلام، ۋەھموويان لەپىش خۋاى گەورە دەۋەستن ۋەھىچ بەلگەيان پى نىيە بۇ بەرگرى كردن لە خۇيان.

ھىچ پۆزشىك نىيە بۇ مولحيد كە بلىت لەسەر ئىلجاد -بى دىنى- دەمىنمەۋە چونكە لە خىزائىكى مولحيد لە داىكبووم! بەلكو دەيىت ئەو ئەقلەى خودا پى بە خشىۋە بە كارىبھىئىت، و تىرامان بىكات بۇ مەزنى ئاسمانەكان وزەۋى، و بىر بىكاتەۋە بە ۋە ئەقلەى خودا پى بە خشىۋە

بۆئەوہی تېبگات ئەم گەردوونە پەرودەردگارێکی ھەبە، ھەر وہا ئەوہی بەرد وبت دەپەرستت ھیچ پۆز شیککی نییە بۆ شوینکەوتنی باو باپیرانی، بەلکو دەبیت بگەریت سەبارەت بە ھەق وراستی وپرسیار لە خۆی بکات: چۆن بێ گیانیک دەپەرستم کە نابیسیت و نابینیت وھیچ سوودیککی بۆم نییە بۆ ھەتاھەتایی، ئەمە حوکمی اللہ یە و حوکمی ھیچ یە کێک لە مروفەکان نییە، خوا ی گەورە دەفەر مویت:

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ﴾ [البينة: 6]

واتە: ﴿بەراستی ئەوانە ی بۆ باوەر بوون لە خاوەن کتیبەکان و موشریک و ھاوہلگەران دەخرینە ناو ئاگری دۆزەخەوہو بە نەمری تیایدا بۆ ھەمیشە دەمیننەوہ، ھەر ئەوانەن تاوانبارترین و خراپترینی خەلکانی سەرزەوی﴾ [البينة: 6].

کاتیک کۆتا پەبامی خودا دا بەزی بۆ ھەموو مروفاپەتی ؛ لەسەر ھەموو مروفیکە کە سەبارەت بە ئیسلام وکۆتا پەبامەر موخەممەد -صلی اللہ علیہ وسلم- دەبیسیت ؛ واجبە باوہری پینہینت، وشویننی شەرعیەتی ئیسلام بکەویت وگۆپراپەلی پینہمبەر -صلی اللہ علیہ وسلم- بیت لە فەرمان ونەھی کردنیدا، بۆبە ھەرکەسێک سەبارەت بە ئەم کۆتا پەبامە بیستیت ؛ و باوہری پینہھینت، ئەوا اللہ ھیچ شتیک اللہ -عز وجل- پیماننی پراگە یاندووە کە زۆرێک لە خەلکی پەرتی دەکەنەوہ پینە نیو ئاینی ئیسلامەوہ لە ترسی ئەو زینگەپە ی تیایدا دەژین.

وزۆرێک لە خەلکی ئیسلام پەرت دەکەنەوہ چونکە حەز ناکن ئەو بیرو باوہریان بگۆرن کە لە باو باپیرانیانەوہ بۆیان ماوہتەوہ، یان لە زینگە وکۆمەلگاکانیانەوہ بە دەستیان ھیناون، و لەسەریان پراھاتوون، زۆرێک لە مروفەکان دەمارگیری بۆ پوچەل رینگر دەبیت لە باوہرھینانیان بە ئیسلام ؛ کە ئەم دەمارگیری زۆرجار لە باو باپیرانەوہ بۆیان ماوہتەوہ .

هه موو ئەمانه ههچ پۆزشیکیان نییه بۆ باوهر نههینان به ئیسلام، وهه موویان له پێش خوی گهوره دهووستن وههچ به لگهیان پێ نییه بۆ بهرگری کردن له خویان.

ههچ پۆزشیک نییه بۆ مولحید که بلیت له سههر ئیلحاد -بی دینی- دهه پێمهوه چونکه له خیزانیکی مولحید له دایکبووم! به لکو ده بیتهوه ئه قلهی خودا پێی به خشیوو به کاریبو پیت، وتیرامان بکات بۆ مه زنی ئاسمانه کان وزه وی، و بیه بکاته وه به و ئه قلهی خودا پێی به خشیوو به بۆته وی تیبگات ئەم گهردوونه په رهردگاریکی ههیه، ههروهها ئه وهی به رد ویت ده په رستیت ههچ پۆزشیکی نییه بۆ شوینکه و تنی باو باپیرانی، به لکو ده بیته بگه ریت سه بارهت به هه ق و راستی و پرسیار له خوی بکات: چۆن بی گیانیگ ده په رستم که نابیه ستیت و نابیه تیت وههچ سوو دیک ی بۆم نییه ی لی قبول ناکات وله قیامه تدا سزای ده دات.

له و به لگانه هیش له سههر ئەم باسه؛ خوی گهوره ده فه رمویت:

﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ﴾ (آل عمران: 85)

عمران: 85

واته: ﴿وهه ره که سه یگ ئابیه یکی تر په پیره و بکات جگه له ئیسلام هه ره گیز لپی قبول ناکریت له قیامه تیشدا له دؤراوه کان ده بیته﴾ [آل عمران: 85].

ههروهها خوی گهوره فه رموویه تی:

﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ﴾ (آل عمران: 64)

آل عمران: 64

﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿۶۴﴾ (ئەي پيغمبەر ﷺ) بلى: ئەي خاوەن نامەكان وەرن بۆ لای ووتەيەكى راست و (يەكسان) لە نڤوان ئېمە و ئېوهدا كە جگە لەخوا هيچ نەپەرستين وە هيچ شتێك نەكەين بە هاوبەشى وە هەندیکمان هەندیکمان بە پەرودرگار دانەزین ئەمجا گەر پشتیان هەلکرد ئېوەش بلین: ئېوە شاھید بن كە ئېمە فەرمانبەردار و گوێزایەك و ملکەچى خوداین) [آل عمران: 64].

دەبیت چى بگەم بۆئەوێ بىمە مسولمان؟

بۆ هاتنە ئېو ئاینى ئىسلام واجبە مروف باوهر بهیئت بە ئەم شەش پایە:

باوهرهێنان بە الله -سبحانه و تعالی-، و بەوێ: ئەو رۆزیدەر و بەرپوێبەرى گەردوون و الله -عز و جل- پیمانى راگەیاندووێ كە زۆرێك لە خەلكى پەتەى دەكەنەوێ بێنە ئېو ئاینى ئىسلامەوێ لە ترسى ئەو ژینگەيەى تێیدا دەژین.

و زۆرێك لە خەلكى ئىسلام پەت دەكەنەوێ چونكە حەز ناكەن ئەو بیروباوهریان بگۆرن كە لە باوبايرانیانەوێ بۆیان ماوێتەوێ، یان لە ژینگە و كۆمەلگەكانیانەوێ بەدەستیان هێناون، و لەسەریان راهاتوون، زۆرێك لە مروفەكان دەمارگیری بۆ پوچەل رېگر دەبیت لە باوهرهێنایان بە ئىسلام؛ كە ئەم دەمارگیریە زۆرجار لە باوبايرانەوێ بۆیان ماوێتەوێ.

هەموو ئەمانە هيچ پۆزشیكىان نییە بۆ باوهر نەهێنان بە ئىسلام، و هەموویان لەپیش خواى گەورە دەوێستن و هيچ بەلگەیان پى نییە بۆ بەرگری كردن لە خۆیان.

هيچ پۆزشیك نییە بۆ مولحید كە بلیت لەسەر ئیلجاد -بى دینى- دەمپنمەوێ چونكە لە خیزانیكى مولحید لەداكبووم! بەلكو دەبیت ئەو ئەقلەى خودا پى بەخشیووێ بەكاربەهێنیت، و تیرامان بكات بۆ مەزنى ئاسمانەكان و زەوى، و بىر بكاتەوێ بەو ئەقلەى خودا پى بەخشیووێ بۆئەوێ تېبگات ئەم گەردوونە پەرودرگارێكى هەيە، هەرەها ئەوێ بەرد ویت دەپەرستیت هيچ پۆزشیكى نییە بۆ شوینكەوتنى باوبايرانى، بەلكو دەبیت بگەریت سەبارەت بە هەق و راستى

وېرسپار له خوی بکات: چوڼ بئ گياننک ده په رستم که نابېستيت و نابېت و هېچ سووډيکي بوم نيه پادشا وخواه نډاري هه موو شتيکه، و هېچ شتيک وه کو ئه و نيه، و هواسه ر و مندالی نيه، و به ته نها ئه و شايسته ي په رستنه، و ناييت له گه ل ئه و هېچ شتيک يان په کيکي تر بپه رستريت، و باوه ري و اييت په رستني هه رشتيک يان په کيکي تر که ده په رستريت جگه له الله ؛ پوجه له.

باوه ره يان به فريشته کان وئوان به نده ي الله ن - سبحانه و تعالی - ، و له نور خولقي نراون ول الله - عز وجل - پيماني راگه ياندوه که زورنک له خه لکي ره تي ده که نه وه بينه زيو تاي ني ئيسلامه وه له ترسي ئه و زينگه به ي تپيدا ده زين.

زورنک له خه لکي ئيسلام ره ت ده که نه وه چونکه حه ز ناکه ن ئه و بيرو باوه ريان بگورن که له باو باپيرانيانه وه بويان ماوه ته وه، يان له زينگه و کو مه لگا گان يان ه وه به ده ستيان ه يان و، و له سه ريان راهاتوون، زورنک له مرو فه کان ده مارگيري بو پوجه ل ريگر ده ييت له باوه ره يان يان به ئيسلام ؛ که ئه م ده مارگيري زورچار له باو باپيرانه وه بويان ماوه ته وه .

هه موو ئه مانه هېچ پوزشيکيان نيه بو باوه ر نه ه يان به ئيسلام، و هه موويان له پيش خواي گه و ره ده وه ستن و هېچ به لگه يان پي نيه بو به رگري کردن له خويان.

هېچ پوزشيک نيه بو مولحيد که بلت له سه ر ئيلحاد - بي ديني - ده مپنمه وه چونکه له خيزانتيکي مولحيد له دايکبووم! به لکو ده ييت ئه و ئه قله ي خدا پي به خشيويه به کار به ي نيت، و تپرامان بکات بو مه زني ئاسمانه کان وزه وي، و بير بکاته وه به و ئه قله ي خدا پي به خشيويه بو ئه وه ي تبيگات ئه م گه ردوونه په روه ردگارتيکي هه يه، هه روه ها ئه وه ي به رد وبت ده په رستيت هېچ پوزشيکي نيه بو شوينکه وتني باو باپيرانی، به لکو ده ييت بگه ريت سه باره ت به هه ق وراستي وېرسپار له خوی بکات: چوڼ بئ گياننک ده په رستم که نابېستيت و نابېت و هېچ سووډيکي بوم نيه ه کرده وه کان يان: وه حی داده به زينن بو پيغه مبه ران.

باوهرهينان به هه موو كتيبه ئاسمانيه كان كه خواي گه وره
دابيه زاندوون بو سهر پيغه مبه راني ؛ له و كتيبانه يش: ته ورات وئنجيل،
وكوتا كتيبي ئاسماني قورئاني پيروز.

باوهرهينان به هه موو پيغه مبه ران وه كو نوح وئيراهيم و موسا
وعيسا، و كوتا پيغه مبه ر موحه ممه ده - صلى الله عليه وسلم-، نه وان
مروفن و خواي گه وره به وه حى پاليشتياني كرد و سه ر ياني خست
به به خشيني نيشانه و مو عجزه كان پييان ؛ كه به لگه ن له سه ر
راس تگوييان.

باوهرهينان به روژي دوايي ؛ كاتيگ خواي گه وره له سه ره تاوه تا
كو تاي مروقه كان زيندوو ده كاته وه، و دادو ه ري له زيوان په نده كانى
ده كات، الله - عز وجل- پيماني را گه ياندوو كه زورتيك له خه لكي ره تي
ده كه نه وه بي نه زيوانى ئيسلامه وه له ترسى نه و زينگه يه ي تيدا
ده زين.

و زورتيك له خه لكي ئيسلام ره ت ده كه نه وه چونكه حه ز نا كه ن نه و
بيرو باو هريان بگورن كه له باو با پيران يانه وه بويان ماوه ته وه، يان له زينگه
و كو مبه لگا كان يانه وه به ده ستيان هيناون، و له سه ر يان راهاتوون، زورتيك
له مروقه كان ده مارگيري بو پوچه ل ريگر ده بيت له باوهرهينان به
ئيسلام ؛ كه نه م ده مارگيري زورچار له باو با پيرانه وه بويان ماوه ته وه .

هه موو نه مانه هيج پوزشيكيان نيه بو باوهر نه هينان به ئيسلام،
وهه موويان له پيش خواي گه وره ده وه ستن وه هيج به لگه يان پي نيه
بو به رگري كردن له خويان.

هيج پوزشيكيان نيه بو مولحيد كه بلت له سه ر ئيلحاد -بئ ديني-
ده م پيمه وه چونكه له خيزانتيكي مولحيد له دا يكيووم! به لكو ده بيت نه و
نه قله ي خودا پي به خشيووه به كاريم بيت، و تيرامان بكات بو مه زنى
ئاسمانه كان وه وه ي، و بير بكاته وه به و نه قله ي خودا پي به خشيووه
بو نه وه ي تبيگات نه م گه ردوونه په روه ردگارتيكي هه يه، هه روه ها نه وه ي
به رد وبت ده په رستيت هيج پوزشيكي نيه بو شوينكه و تنى
باو با پيرانى، به لكو ده بيت بگه ريت سه باره ت به هق و راستى
و پرسيار له خوي بكات: چون بئ گيانتيك ده په رستم كه نابيستيت

ونابینیت و هیج سوودیکی بوم نییه ئیمانداران دهچنه بههشتهوه و کافرهکان دهخرینه نیو دۆزهخهوه.

باوه رهینان به قهدهری الله، وپهروهردگار سهبارت به هه موو شتیک ده زانیت له وهی له رابردوو پرویداوه وئه وهیشی له داهاتوودا پرووده دات، وخوای گه وره هه موو ئه مانه ی نووسیوووه و ویستی له سه ر پروودانیان هه بووه، وهه موو شتیک خولقاندووه.

پریاره که دوا مه خه!

دوینا شوینی مانه وهی هه تاهه تای نییه...

هه موو جوانیه ک تئیدا نامینیت وهه موو شه هوه تیک ده کوژتته وه...

ئه وه رۆ الله - عز وجل - پیمانی راگه یاندووه که زۆرئیک له خه لکی ره تی ده که نه وه بییه نیو ئاینی ئیسلامه وه له ترسی ئه و ژینگه یه تئیدا ده ژین.

وزۆرئیک له خه لکی ئیسلام ره ت ده که نه وه چونکه حه ز نا که ن ئه و بیرو باوه ریان بگۆرن که له باو پیرانیان هه وه بۆیان ماوه ته وه، یان له ژینگه و کوومه لگا کانیان هه وه به ده ستیان هیناون، و له سه ریان راهاتوون، زۆرئیک له مروقه کان ده مارگیری بۆ بوچه ل ریگر ده بییت له باوه رهینانیان به ئیسلام؛ که ئه م ده مارگیریه زۆرجار له باو پیرانه وه بۆیان ماوه ته وه .

هه موو ئه مانه هیج پۆزشیکیان نییه بۆ باوه ر نه هینان به ئیسلام، وهه موویان له پینش خوای گه وره ده وه ستن وهیج به لگه یان پی نییه بۆ به رگری کردن له خویان.

هیج پۆزشیک نییه بۆ مولحید که بلت له سه ر ئیلحاد - بی دینی - ده مینمه وه چونکه له خیزانیک مولحید له دای کبووم! به لکو ده بییت ئه و ئه قله ی خودا پی به خشیوو به کاریهینیت، و پیرامان بکات بۆ مه زنی ئاسمانه کان وزه وی، و بی بکاته وه به و ئه قله ی خودا پی به خشیوو بۆته وهی تئیکات ئه م گه ردوونه پهروهردگاریکی هه یه، ههروه ها ئه وهی به رد ویت ده په رسنیت هیج پۆزشیک نییه بۆ شوینکه وتنی باو پیرانی، به لکو ده بییت بگه رت سه باره ت به هه ق وراستی و پرسیار له خوی بکات: چون بی گیانیک ده په رستم که

نابیسنتیت و نابینیت و هیچ سوودیکی بوم نییه ژه دیت که مرؤف لپرسینه وهی لیده کریت له سهر هه موو ئه و کرده وانهی له دونیادا کردوویه تی، نه ویش رۆزی قیامه ته، خوای گه وره ده فهرمویت:

﴿وَوَضِعَ الْكِتَابَ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَا لِهَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا﴾ [الكهف: 49]

واته: ﴿نامه ی کرده وهه کان دابهش ده کریت (دهدرینه دهستی راستی چاکه کاران و دهستی چهپی تاوانباران) نه مجا تاوانباران ده بنیت زور ده ترسن له و (هه موو تاوان و خراپه ی) که تیبدایه و ده لاین ئای هاوار بو ئیمه ئه م نامه و ده فته ره چیه؟ هیچ کرده وهیه کی بچووک و گه وره ی به جی نه هیشتوو و تو ماری کردوو هه ر کرده وهیه کیان کردیت (تیایدا) ناماده یه و پهروه ردگار سته م له که س ناکات﴾ [الكهف: 49].

خوای گه وره - عز وجل- پیمانی دراگه یاندوو که نه و مرؤفه ی مسولمان ناپیت؛ چاره نووسی مانه وهی هه تاهه تابه له دوزه خدا.

بویه خه سارومه ندیه کی ئاسان نییه به لکو گه وره یه، پهروه ردگار ده فهرمویت:

﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ﴾ [آل عمران: 85]

واته: ﴿و هه رکه سییک ئاینیکی تر پهیره و بکات جگه له ئیسلام هه رگیز لیی قبول ناکریت له قیامه تیشدا له دوراوه کان ده پیت﴾ [آل عمران: 85].

ئیسلام نه و ئاینیه که پهروه ردگار جگه له پهیره و کردنی نه م ئاینه؛ پهیره و کردنی هیچ ئاینیکی تر قبول ناکات له مرؤفه کان.

الله ئېمەى خولقاندووه وبۇ لاي ئەو دەگەپرىنەو، وئەم دونيايه شوئىنى تاقىکردنەوئەيه بۇ ئېمە.

دەيىت مروۇف دلنيا بىت لەسەر ئەوئەى: ئەم دونيايه زور كورته وەكو خەويىنىيىكى كورت وايە... وھىچ يەكك نازائىت كەى دەمرىت!

ئايا وەلامى چى دەيىت بۇ پەروەردگارى ئەگەر پوژى قيامەت پرسىارى لىيكات: بۇچى شوئىنى ھەق وراستى نەكەوت؟ بۇچى شوئىنى كوئا پېغەمبەر نەكەوت؟

چون وەلامى پەروەردگارت دەدەپتەوہ لە پوژى قيامەتدا لەكاتىكدا ھوشدارى پىدايت سەبارەت بە سەرەنجامەكانى بىباوہربوون بە ئىسلام، وپىي پراگەيانديت كە چار الله -عز وجل- پىمانى پراگەياندووه كە زوربىك لە خەلكى رەتى دەكەنەوہ بىنە زىو ئاينى ئىسلامەوہ لە ترسى ئەو زىنگەيەى تىيدا دەژىن.

وزوربىك لە خەلكى ئىسلام رەت دەكەنەوہ چونكە حەز ناكەن ئەو بىروباوہريان بگورن كە لە باوبايرانيانەوہ بۇيان ماوہتەوہ، يان لە زىنگە وكومەلگاكانيانەوہ بەدەستيان ھىناون، و لەسەريان راھاتوون، زوربىك لە مروۇفەكان دەمارگىرى بۇ پوچەل رىگر دەيىت لە باوہرھىنانيان بە ئىسلام؛ كە ئەم دەمارگىرىە زورجار لە باوبايرانەوہ بۇيان ماوہتەوہ .

ھەموو ئەمانە ھىچ پوزشىكىان نىيە بۇ باوہر نەھىنان بە ئىسلام، وھەموويان لەپىش خواى گەورە دەوہستىن وھىچ بەلگەيان پى نىيە بۇ بەرگرى كردن لە خۇيان.

ھىچ پوزشىك نىيە بۇ مولحيد كە بلىت لەسەر ئىلحاد -بى دىنى- دەمپىنمەوہ چونكە لە خىزائىكى مولحيد لەدايكبووم! بەلكو دەيىت ئەو ئەقلەى خودا پىي بەخشيووه بەكارىبىنئىت، وتىرامان بكات بۇ مەزنى ئاسمانەكان وزەوى، وبىر بكاتەوہ بەو ئەقلەى خودا پىي بەخشيووه بۇئەوہى تىبگات ئەم گەردوونە پەروەردگاربىكى ھەيە، ھەرۋەھا ئەوہى بەرد وبت دەپەرستىت ھىچ پوزشىكى نىيە بۇ شوئىنكەوتنى باوبايرانى، بەلكو دەيىت بگەرئىت سەبارەت بە ھەق وراستى وپرسىار لە خوى بكات: چون بى گىيازىك دەپەرستم كە نابىستىت

ونابینیت وھیچ سوودیکی بوم نییه ە نووسی کافره کان به ره و دۆزه خه
بۆ هه تاهه تایى؟

خوای گه وره ده فەرمویت:

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾﴾

[البقرة: 39]

واته: ﴿وه ئه وانەى كه بېباوه رېبون و نيشانه و ئايه ته كانى
ئېمه يان به درۆ زانى ئه وانە هاوه ل و هاوده مى ئاگرن تيايدا
ئەمىننه وه به هه تاهه تايى وهه ميشه يى﴾ [البقرة: 39].

ههچ پوزشيك نيه بۆ ئه و كه سهى ههق ره تده كاته وه وشوینى باو باپيرانى ده كه ویت

الله - عز وجل - پیمانى پراگه ياندوو ه كه زۆرىك له خه لكى ره تى
ده كه نه وه بېنه نېو ئاينى ئيسلامه وه له ترسى ئه و ژينگه يه تپيدا
ده ژين.

وزۆرىك له خه لكى ئيسلام ره ت ده كه نه وه چونكه حه ز ناكه ن ئه و
بېرو باوه ريان بگۆرن كه له باو باپيرانه وه بۆيان ماوه ته وه، يان له ژينگه
وكۆمه لگا كانيانه وه به ده ستيان هېنان، و له سه ريان راهاتوون، زۆرىك
له مرو فقه كان ده مارگيرى بۆ پوچه ل رېنگر ده بېت له باوه ره ئانيان به
ئيسلام؛ كه ئه م ده مارگيريه زۆرجار له باو باپيرانه وه بۆيان ماوه ته وه .

هه موو ئه مانه ههچ پوزشيكيان نيه بۆ باوه ر نه هېنان به ئيسلام،
وهه موويان له پيش خوای گه وره ده وه ستن وههچ به لگه يان پى نيه
بۆ به رگرى كردن له خۆيان.

ههچ پوزشيك نيه بۆ مولحيد كه بليت له سه ر ئيلحاد - بى دينى -
ده مپنمه وه چونكه له خپزانىكى مولحيد له دا يكووم! به لكو ده بېت ئه و
ئه قله ي خودا پى به خشيو وه به كار بيه بېت، و تيرامان بكات بۆ مه زنى
ئاسمانه كان وزه وى، و بى ر بكاته وه به و ئه قله ي خودا پى به خشيو وه
بۆ ئه وهى تېبگات ئه م گه ردوونه په روهر دگار يكى هه يه، هه رو هه ئه وهى

بەرد وبت دەپەرستىت ھىچ پۇزشىكى نىيە بۇ شوينكەوتنى باوبايرانى، بەلكو دەيىت بگەرئىت سەبارەت بە ھەق وراستى وپرسىيار لە خۇى بكات: چۇن بى گيانئىك دەپەرستم كە نابىستىت ونايىت وھىچ اللہ -عز وجل- پىمانى راگە ياندووہ كە زۇرىك لە خەلكى رەتى دەكەنەوہ يىنە نىو ئاينى ئىسلامەوہ لە ترسى ئەو زىنگەيەى تىيدا دەژىن.

وزۇرىك لە خەلكى ئىسلام رەت دەكەنەوہ چونكە حەز ناكەن ئەو بىروباوہريان بگۇرن كە لە باوبايرانىانەوہ بۇيان ماوہتەوہ، يان لە زىنگە و كۇمەلگاكانيانەوہ بەدەستيان ھىناون، و لەسەريان راھاتوون، زۇرىك لە مروۋقەكان دەمارگىرى بۇ پوچەل رىگر دەيىت لە باوہرھىنانيان بە ئىسلام ؛ كە ئەم دەمارگىرىە زۇرجار لە باوبايرانەوہ بۇيان ماوہتەوہ .

ھەموو ئەمانە ھىچ پۇزشىكىان نىيە بۇ باوہر نەھىنان بە ئىسلام، وھەموويان لەپىش خواى گەورە دەوہستىن وھىچ بەلگەيان پى نىيە بۇ بەرگرى كردن لە خۇيان.

ھىچ پۇزشىك نىيە بۇ مولحيد كە بلىت لەسەر ئىلحاد -بى دىنى- دەمپنمەوہ چونكە لە خىزانئىكى مولحيد لەدايكبووم! بەلكو دەيىت ئەو ئەقلەى خودا پى بەخشيووہ بەكارىپوئىت، و تىرامان بكات بۇ مەزنى ئاسمانەكان وزەوى، وبىر بكاتەوہ بەو ئەقلەى خودا پى بەخشيووہ بۇئەوہى تىبگات ئەم گەردوونە پەروەردگارئىكى ھەيە، ھەرۋەھا ئەوہى بەرد وبت دەپەرستىت ھىچ پۇزشىكى نىيە بۇ شوينكەوتنى باوبايرانى، بەلكو دەيىت بگەرئىت سەبارەت بە ھەق وراستى وپرسىيار لە خۇى بكات: چۇن بى گيانئىك دەپەرستم كە نابىستىت ونايىت وھىچ سوودئىكى بۇم نىيە سوودئىكى بۇم نىيە ؟!

وئەو گاورەى باوہرى بە شتازئىك ھەيە كە پىچەوانەى فىترەت وسروشت وئەقلى مروۋقن ؛ لەوانەيش باوہرىبون بەوہى خودا كورى ھەيە، ھەرۋەھا دەيىت پرسىيار لە خۇى بكات: چۇن پەروەردگار مندالەكەى دەكوژىت لەكاتىكدا ھىچ گوناھئىكى نەكردووہ بەلكو لەبەر تاوانى خەلكى تر اللہ -عز وجل- پىمانى راگە ياندووہ كە زۇرىك لە خەلكى رەتى دەكەنەوہ يىنە نىو ئاينى ئىسلامەوہ لە ترسى ئەو زىنگەيەى تىيدا دەژىن.

وزۆرپك له خەلكى ئىسلام رەت دەكەنەو چۈنكە ھەز ناكەن ئەو
بىروباوھىيان بگۆرن كە لە باوبايرانىانەو ەو بۇيان ماوئەتەو، يان لە ژىنگە
و كۆمەلگاكانيانەو بەدەستيان ھىناون، و لەسەريان راھاتوون، زۆرپك
لە مروققەكان دەمارگىرى بۇ پوچەل رېنگر دەپىت لە باوھىيانىيان بە
ئىسلام ؛ كە ئەم دەمارگىرى زۆرجار لە باوبايرانىانەو بۇيان ماوئەتەو .

ھەموو ئەمانە ھىچ پۆزشىكىيان نىيە بۇ باوھىيان نەھىيان بە ئىسلام،
وھەموويان لەپىش خواى گەورە دەوئەستن وھىچ بەلگەيان پى نىيە
بۇ بەرگى كردن لە خۇيان.

ھىچ پۆزشىك نىيە بۇ مولحيد كە بلىت لەسەر ئىلحاد -بى دىنى-
دەمپنمەو چۈنكە لە خىزانىكى مولحيد لەدايكووم! بەلكو دەپىت ئەو
ئەقلەى خودا پى بەخشيوو بەكارىپەپىت، و تىرامان بكات بۇ مەزنى
ئاسمانەكان وزەوى، و بىر بكاتەو بەو ئەقلەى خودا پى بەخشيوو
بۇئەوئەى تىبكات ئەم گەردوونە پەروەردگارنىكى ھەيە، ھەروھە ئەوئەى
بەرد وبت دەپەرسىت ھىچ پۆزشىكى نىيە بۇ شوپىنكەوتنى
باوبايرانى، بەلكو دەپىت بگەپىت سەبارەت بە ھەق وراستى
و پىرسىار لە خۇى بكات: چۆن بى گيانىك دەپەرسىم كە نابىسىت
ونابىپىت وھىچ سوودىكى بۆم نىيە دەيكوزىت؟! ئەمە ستەمە! چۆن
مروققەكان دەتوانن كورى خودا لەخاچ بەدەن و بىكوژن؟! ئايا پەروەردگار
تواناى ئەوئەى نىيە لە تاوانى مروققەكان خۆش پىت بەبى ئەوئەى
پىويست بكات و رېنگە بەدات بەوئەى كورەكەى بكوژن؟ ئايا پەروەردگار
تواناى بەرگى كردنى نىيە ل اللھ -عز وجل- پىمانى راگەياندوو بە
زۆرپك لە خەلكى رەتى دەكەنەو بىنە ئىو ئاينى ئىسلامەو لە
ترسى ئەو ژىنگەيەى تىيدا دەژىن.

وزۆرپك له خەلكى ئىسلام رەت دەكەنەو چۈنكە ھەز ناكەن ئەو
بىروباوھىيان بگۆرن كە لە باوبايرانىانەو ەو بۇيان ماوئەتەو، يان لە ژىنگە
و كۆمەلگاكانيانەو بەدەستيان ھىناون، و لەسەريان راھاتوون، زۆرپك
لە مروققەكان دەمارگىرى بۇ پوچەل رېنگر دەپىت لە باوھىيانىيان بە
ئىسلام ؛ كە ئەم دەمارگىرى زۆرجار لە باوبايرانىانەو بۇيان ماوئەتەو .

ھەموو ئەمانە ھىچ پۆزشىكىيان نىيە بۇ باوھىيان نەھىيان بە ئىسلام،
وھەموويان لەپىش خواى گەورە دەوئەستن وھىچ بەلگەيان پى نىيە
بۇ بەرگى كردن لە خۇيان.

هیچ پۆزشیک نییه بۆ مولحید که بلایت له سه ر ئیلجاد -بی دینی- ده مپنمه وه چونکه له خیزانیکى مولحید له دایکبووم! به لکو ده بیٹ ئه وه ئه قله ی خودا پیى به خشیوو به کاریه پیئیت، وتیرامان بکات بۆ مه زنى ئاسمانه کان وزه وى، و بیر بکاته وه به وه ئه قله ی خودا پیى به خشیوو به بۆنه وه ی تیبگات ئه م گه ردوونه په روهر دگار یکى هه یه، هه روها ئه وه ی به رد ویت ده په رستیت هیچ پۆزشیکى نییه بۆ شوینکه و تنى باو باپیرانى، به لکو ده بیٹ بگه ریت سه باره ت به هه ق و راستى و پرسیار له خۆى بکات: چۆن بی گیانیک ده په رستم که نابیستیت و نابینیت وهیچ سوودیکى بۆم نییه ه کوره که ی؟

واجبه مروفی ژیر شوینی هه ق و راستى بکه ویت، و لاسایى باو باپیرانى نه کاته وه له پوچه لدا.

خوای گه وه ده فه رمویت:

﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَىٰ الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ
 ءَآبَاءَنَا أُولُو كَأَن ءَابَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾﴾ [المائدة: 104]

واته: ﴿وه کاتیک که بووتریت پریان وه رن بۆ لای ئه وه قورئانه ی که خوا ناردویه تیه خواره وه و بۆ لای (پڙغه مبه ر ﷺ) ده لێن به سمانه ئه وه (ئاینه ی) که باو و باپیرانمان له سه ری بوون ئایا (چاویان لیده که ن) ئه گه ر له حالیکدا باو باپیرانی شیان هیچ شتیکیان نه زانیبی و گومر ابووبن﴾ [المائدة: 104].

چی بکات ئه وه که سه ی که ده یه ویت مسولمان بیٹ به لام ده ترسیت له وه ی که سه نزیکه کانی ئازاری به دن؟

ئه وه ی ده یه ویت مسولمان بیٹ وه ژینگه ی ده وروپشتی ده ترسیت، ده توانیت ئیسلامبوونی بشارینه وه هه تا وه کو خوای گه وه ریگای خیری بۆ ئاسان ده کات، وبۆی گونجاو ده بیٹ که ئیسلامه تیه که ی ئاشکرا بکات.

واجب له سەر مروّف دەستبەجئ مسوّلمان بئت، بەلام واجب نىيە مسوّلمان بوونى بە كەسانى دەورويشتى بليّت يان ئاشكرائ بكات، ئەگەر ئەمە زيانى بوى هەبئت.

وہ پزانہ مروّف ئەگەر مسوّلمان بئت ؛ دەبئتہ براى مليوّنہا مسوّلمان، ود اللہ - عز وجل - پئمانى براگە ياندووہ كە زوربئك لە خەلكى رەتى دەكەنەوہ بئنہ زئو ئابنى ئيسلامەوہ لە ترسى ئەو ژينگەيە تئيدا دەژين.

وزوربئك لە خەلكى ئيسلام رەت دەكەنەوہ چونكە حەز ناكەن ئەو بيروباوہريان بگورن كە لە باوبايرانيانەوہ بويان ماوہتەوہ، يان لە ژينگە وكومەلگاكانيانەوہ بەدەستيان هئيان، و لەسەريان راھاتوون، زوربئك لە مروّفەكان دەمارگيرى بؤ پوچەل رېگر دەبئت لە باوہرھئانيان بە ئيسلام ؛ كە ئەم دەمارگيريە زورچار لە باوبايرانەوہ بويان ماوہتەوہ .

ھەموو ئەمانە ھيچ پوزشئكىان نىيە بؤ باوہر نەھئنان بە ئيسلام، وھەموويان لەپئش خواى گەورە دەوہستن وھيچ بەلگەيان پئ نىيە بؤ بەرگري كردن لە خويان.

ھيچ پوزشئك نىيە بؤ مولحيد كە بليّت لەسەر ئيلجاد -بئ دىنى- دەمپنمەوہ چونكە لە خئزانئكى مولحيد لەدايكيووم! بەلكو دەبئت ئەو ئەقلەى خودا پئى بەخشيووہ بەكاربئبئت، وتئرامان بكات بؤ مەزنى ئاسمانەكان وزەوى، وبير بكاتەوہ بەو ئەقلەى خودا پئى بەخشيووہ بؤئەوہى تئبگات ئەم گەردوونە پەروەردگارئكى ھەيە، ھەروہا ئەوہى بەرد وبت دەپەرستئت ھيچ پوزشئكى نىيە بؤ شوئنگەوتنى باوبايرانى، بەلكو دەبئت بگەرئت سەبارەت بە ھەق وراستى وپرسيار لە خوى بكات: چؤن بئ گيانئك دەپەرستم كە نابيستئت ونابيئت وھيچ سوودئكى بؤم نىيە ەتوانئت پەيوەنديان پئوہ بكات لە مزگەوت وناوہندە ئيسلامىەكان لە ولاتەكەيدا، وداواى رايوئز ويارمەتيان لئبكات ؛ ئەوان بەختەوہر دەبن بەم كارە.

خواى گەورە دەفەرموئت:

﴿... وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۖ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ...﴾ [الطلاق:

[2-3

وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ *
وه رزق ورۆزی دهدات له لایه که وه که به خه یالیدا نه هاتوو و بیبری
لی نه کردوه ته وه (3) ﴿[الطَّلَاق: 2، 3]

نه ی خوینه ری به ریز

ئا یا خولقینه رت - که نه وه هموو نیعمه ته ی پېداوویت، و خواردنی
پېده به خشیت له کاتی کدا کورپه له بوویت له ناو سکی دایکتدا و ئیستا
هه وات پېده به خشیت بوئه وه ی هه لیمیزت- ؛ رازیکردنی نه و گرنکتر
نیبه له لاما ن له رازیکردنی خه لکی؟

ئا یا بردنه وه ی دونیای و قیامه تی شایسته ی قوربانیدان نیبه به
هه هموو چیره کاتی و پراوه کانی دنیا؟ سویند به الله، شایسته یه!

بوئه ناریت مروف ب الله - عز وجل - پیمان ی راگه یاندوو که زوریک
له خه لکی ره تی ده که نه وه بیبه ئیو ئینی ئیسلامه وه له ترسی نه و
ژینگه یه تییدا ده ژین.

وزوریک له خه لکی ئیسلام ره ت ده که نه وه چونکه حه ز ناکه ن نه و
بیروباوه ریان بگورن که له باو پیرانیانه وه بو یان ماوه ته وه، یان له ژینگه
و کومه لگا کانیانه وه به ده ستیان هیناون، و له سه ریان راهاتوون، زوریک
له مروفه کان ده مارگیری بو پوچه ل ریکر ده بیت له باوه رهینانیان به
ئیسلام ؛ که نه م ده مارگیری زورچار له باو پیرانه وه بو یان ماوه ته وه .

هه هموو نه مانه هیچ پوزشیکیان نیبه بو باوه ر نه هینان به ئیسلام،
وهه موویان له پېش خوی گه وره ده وه ستن وهیچ به لگه یان پی نیبه
بو به رگری کردن له خویان.

هیچ پوزشیک نیبه بو مولحید که بلیت له سه ر ئیلحاد - بی دینی -
ده مپنمه وه چونکه له خیزانیک ی مولحید له دایکبووم! به لکو ده بیت نه و
نه قله ی خودا پیی به خشیوه به کاریهینیت، و تیراما ن بکات بو مه زنی

ئاسمانه كان وزهوى، وبير بکاتهوه بهو ئەقلەى خودا پېى به خشيووه بوئەوهى تېگات ئەم گەردوونه پەروەردگارېكى هەيه، هەروەها ئەوهى بەرد وبت دەپەرستېت هېچ پۆزشيكي نيبه بو شوينکه و تنى باوباپيرانى، بەلکو دەريت بگەرېت سەبارەت بە هەق و راستى و پرسیار لە خۆى بکات: چۆن بى گيانېک دەپەرستم که نابيستېت و نابيست و هېچ سوودېكى بۆم نيبه هېلېت برابردووى برېگى بکات لەوهى برېگا چەوتەکەى راست بکاتهوه، وئەوه جيبه جى بکات که راست و دروسته.

با مرووف ئەمپرو بېتە ئيمانداريكي راسته قينه! ونايېت برېگە بدات بە شەيتان که بيوهستېتېت لە شوينکه و تنى هەق!

خواى گەوره دەفەرمويت:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا ﴿١٧٤﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمًا ﴿١٧٥﴾﴾ [النساء: 174-175]

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمًا ﴿١٧٤﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمًا * جا ئەوانەى باوەريان بە خوا هیناوه و پشتیان بەو بەستوو و دەستیان گرت بە ئاینه که یانهوه ئەوه بیگومان دەیانخاته ناو بەزهیی خۆیهوه و بەهره و چاکەى (خۆیهوه) وه برینمایان دەکات بۆلای خۆى که برېگای راسته [النساء: 175-174].

ئایا ئامادەیت بو مەزترین بریاردان لە ژانندا؟

ئەگەر هەموو ئەوهى که باسکرا مەنتیقی ییت، و مرووف هەقیقەتى ناسیبت لە دلپهوه؛ ئەوا دەريت هەنگاوى یەکەم بنیت بەره و مسولمان بوون.

ئەوھى يارمەتى دەۋىت سىن اللھ - عز وجل - پېمانى راگە ياندوۋە كە زۆرۈڭ لە خەلكى رەتى دەكەنەۋە يېنە نېۋ ئاينى ئىسلامەۋە لە ترسى ئەۋ زىنگەيەى تېيدا دەژىن.

وزۆرۈڭ لە خەلكى ئىسلام رەت دەكەنەۋە چۈنكە حەز ناكەن ئەۋ بىروباۋەريان بگۆرن كە لە باۋاپىرانىانەۋە بۇيان ماۋەتەۋە، يان لە ژىنگە و كۆمەلگاكانىانەۋە بەدەستىان ھېناون، و لەسەريان راھاتوون، زۆرۈڭ لە مروۋقەكان دەمارگىرى بۇ پوچەل رېڭر دەيىت لە باۋەرھېنانىان بە ئىسلام ؛ كە ئەم دەمارگىرى زۆرجار لە باۋاپىرانەۋە بۇيان ماۋەتەۋە .

ھەموو ئەمانە ھىچ پۈزىشكىيان نىيە بۇ باۋەر نەھېنان بە ئىسلام، ۋەھموويان لەپېش خۋاى گەرە دەۋەستىن ۋەھىچ بەلگەيان پى نىيە بۇ بەرگى كەردن لە خۇيان.

ھىچ پۈزىشكى نىيە بۇ مولحيد كە بلىت لەسەر ئىلجاد - بى دىنى - دەمپنمەۋە چۈنكە لە خىزائىكى مولحيد لەدايكبووم! بەلكو دەيىت ئەۋ ئەقلەى خودا پى بەخشيۋە بەكارىيەيىت، وتيرامان بكات بۇ مەزنى ئاسمانەكان وزەۋى، وبىر بكانەۋە بەۋ ئەقلەى خودا پى بەخشيۋە بۇئەۋەى تېبگات ئەم گەردوونە پەرۋەردگارېكى ھەيە، ھەرۋەھا ئەۋەى بەرد وبت دەپەرستېت ھىچ پۈزىشكى نىيە بۇ شوئىنكەۋەتنى باۋاپىرانى، بەلكو دەيىت بگەرېت سەبارەت بە ھەق وراستى وپرسىار لە خۋى بكات: چۆن بى گيانېك دەپەرستم كە نابىستېت ونايىت ۋەھىچ سوودېكى بۆم نىيە ەبارەت بە باشتىن پىار لە ژيانيدا ورنىمويى دەۋىت بۇ چۆنىەتى مسولمان بوون ؛

ن اللھ - عز وجل - پېمانى راگە ياندوۋە كە زۆرۈڭ لە خەلكى رەتى دەكەنەۋە يېنە نېۋ ئاينى ئىسلامەۋە لە ترسى ئەۋ زىنگەيەى تېيدا دەژىن.

وزۆرۈڭ لە خەلكى ئىسلام رەت دەكەنەۋە چۈنكە حەز ناكەن ئەۋ بىروباۋەريان بگۆرن كە لە باۋاپىرانىانەۋە بۇيان ماۋەتەۋە، يان لە ژىنگە و كۆمەلگاكانىانەۋە بەدەستىان ھېناون، و لەسەريان راھاتوون، زۆرۈڭ لە مروۋقەكان دەمارگىرى بۇ پوچەل رېڭر دەيىت لە باۋەرھېنانىان بە ئىسلام ؛ كە ئەم دەمارگىرى زۆرجار لە باۋاپىرانەۋە بۇيان ماۋەتەۋە .

هه موو ئەمانه ههچ پۆرشىكىيان نيه بۆ باوهر نههينان به ئىسلام، وهه موويان له پيش خواى گه و ره ده وه ستن وههچ به لگه يان پى نيه بۆ به رگرى كردن له خويان.

ههچ پۆرشىك نيه بۆ مولحيد كه بليت له سه ر ئيلحاد -بى دينى- ده مپنمه وه چونكه له خيزانيكى مولحيد له داىكبووم! به لكو ده ييت ئەو ئەقله ي خودا پى به خشيوو به كارى پى، وتيرامان بكات بۆ مه زنى ئاسمانه كان وه وهى، وبير بكانه وه به و ئەقله ي خودا پى به خشيوو به بۆته وهى تىگات ئەم گه ردوونه پهروه ردگارىكى ههيه، ههروه ها ئەوهى به رد وبت ده په رستىت ههچ پۆرشىكى نيه بۆ شوينكه وتنى باو باويرانى، به لكو ده ييت بگه رىت سه باره ت به هه ق وراستى وپرسيار له خوى بكات: چون بى گيانىك ده په رستم كه نابيستىت ونابينىت وههچ سوودىكى بۆم نيه ايىت به يلىت تاوانه كانى رىگر بن له وهى يته نىو ئاينى ئىسلامه وه، خواى گه و ره پىمانى راگه ياندوو له قورئاندا كه ئەو له هه موو گونا هه كانى مروف خو شده ييت ئەگه ر مسولمان يىت وت وه به بكات وبگه رتته وه بۆ لاي پهروه ردگارى، ته نانه ت پاش قبول كردنى ئىسلامىش سروسىتبه كه تووشى هه ندىك گونا هه يىت ؛ چونكه ئىمه مروفين وفرىشته نين كه هه رگىز سه رپىچى نه كه ين، به لام داواكراوه كه داواى لىخوشبوون له الله بكه ين وبۆ لاي ئەو بگه رىينه وه به ته وه كردن، ئەگه ر خواى گه و ره بىنىت كه ئىمه راسته وخۆ وده سىتبه جى هه ق قبول ده كه ين وهاتوو ينه ته نىو ئاينى ئىسلامه وه ودوو شاهىديه كه مان داوه ؛ ئەوا يارمه تىمان ده دا بۆ وازهينان له تاوانه كان، ئەوهى به ره و لاي الله يروات وشوئى هه ق بكه وىت ؛ خواى گه و ره سه ركه وتوو ده كات بۆ خىرى زياتر، بۆيه هه ر له ئىستادا مروف ناىت ههچ دوودل يىت له هاتنه نىو ئاينى ئىسلامه وه.

له و به لگانه يش له سه ر ئەم باسه ؛ خواى گه و ره ده فه رموئت :

﴿قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَّا قَدْ سَلَفَ ...﴾ [الأنفال: 38]

واته: ﴿ئەى پىغه مبه ر ﷺ﴾ بلى: به ئەوانه ي كه بى باوهر بوون ئەگه ر كو تايى به يين (به بى يرواييه كه يان) به راستى (خوا) ده بورىت له هه رچى له وه و پيش كردوويانه ﴿[الأنفال: 38].

چی بکەم بۆئەوێ بێمە مسولمان؟

هاتنە ئیو ئاینی ئیسلام کارێکی زۆر ئاسانە، وپۆیستی بە هیچ رێورەسمێکی فەرمی وئامادەبوونی هیچ بەکێک نییە، تەنھا لەسەر مروّقە کە هەردوو شاهێدیە کە بدات -شایەتومان بھێنێت- بە زانست وپاوەربوون بە واتاکە، ئەمیش بەووتنی: (أشهد أن لا إله إلا الله وأشهد أن محمداً رسول الله) واتە: (شاهێدی دەدەم هیچ پەرستراویک شایستە پەرستن نییە بە هەق وراستی جگە لە الله و شاهێدی دەدەم موخەممەد الله -عز وجل- پێمانی راگەیاندوو کە زۆرێک لە خەلکی ڕەتی دەکەنەوێ بێنە ئیو ئاینی ئیسلامەوێ لە ترسی ئەو ژینگەییە تێیدا دەژین.

وزۆرێک لە خەلکی ئیسلام ڕەت دەکەنەوێ چونکە حەز ناکەن ئەو بیروباوەریان بگۆرن کە لە باوباویرانیانەوێ بۆیان ماوەتەوێ، یان لە ژینگە وکۆمەلگاکانیانەوێ بەدەستیان هێناون، و لەسەریان ڕاهاتوون، زۆرێک لە مروّقەکان دەمارگیری بۆ پوچەل رێگر دەبێت لە باوەرھێنانیان بە ئیسلام؛ کە ئەم دەمارگیری زۆرجار لە باوباویرانیانەوێ بۆیان ماوەتەوێ.

هەموو ئەمانە هیچ پۆرشێکیان نییە بۆ باوەر نەھێنان بە ئیسلام، وھەموویان لەپێش خوای گەورە دەوستان وھیچ بەلگەیان پێ نییە بۆ بەرگری کردن لە خوایان.

هیچ پۆرشێک نییە بۆ مولحید کە بلێت لەسەر ئیلحاد -بئ دینی- دەمپنمەوێ چونکە لە خێزانیکی مولحید لەدایکبووم! بەلکو دەبێت ئەو ئەقلە خۆدا پێی بەخشیووێ بەکاربھێنێت، و تێرامان بکات بۆ مەزنی ئاسمانەکان وزەوی، و بێر بکاتەوێ بەو ئەقلە خۆدا پێی بەخشیووێ بۆئەوێ تێبگات ئەم گەردوونە پەرەردگارێکی ھەیە، ھەرەھا ئەوێ بەرد وبت دەپەرستێت هیچ پۆرشێکی نییە بۆ شوینکەوتنی باوباویرانی، بەلکو دەبێت بگەرێت سەبارەت بە هەق وراستی وپرسیار لە خۆی بکات: چۆن بئ گیانێک دەپەرستم کە نابیسیت و نابینیت وھیچ سوودێکی بۆم نییە پێغەمبەری خودایە، ئەگەر کرا بە زمانی عەرەبی بیلێت باشترە وئەگەر قورس بوو ئەوا تەنھا بە زمانەکە خۆت بیلێت بەسە و بەم شیوێە مسولمان دەبیت، پاشان دەبێت ئاینەکەت فێر بیت کە سەرچاوەی بەختەوەریتە لە دنیا وھۆکاری رزگاربوونتە لە قیامەتدا.

بابهت

- 1 کڻ گهردوونى خولقاندووه؟ وکڻ منى خولقاندووه؟ وبوچى؟
- 3 نایا من لهسهر رڼگای راستم؟
- 6 پهروهردگارى خولقینهه ومهزن.....
- 7 ئەم پهروهردگاره که خولقینهه ورؤزیدهه؛ الله یه -سبحانه وتعالی-
- 8 سیفهتهکانی پهروهردگارى خولقینهه.....
- 10 پهروهردگارى پهراستراو خاوهنی کاملترین سیفهتهکانه.....
- 13 بوچی ئەم خولقینههه مهزئه ئیمهه خولقاندووه؟ چی له ئیمه دهویت؟
- 18 بوچی چهندهها پیغهمبهه ههیه؟
- 19 مروّف نابیتته ئیماندار ههتاوهکو باوهر دههینیت به ههموو پیغهمبهههراو.....
- 20 نایا قورئانی پرؤز چیهه؟
- 21 نایا ئیسلام چیهه؟
- 23 ئیسلام رڼگای بهختهوههیه.....
- 24 چی سوودیک بهدهست دههینم ئەگهه بيمه نيو ئاینی ئیسلامهوه؟
- 27 تووشی چی خهسارؤمهندی وزیانیک دهبمهوه ئەگهه پهیرهوکاری ئاینی ئیسلام نههم؟
- 28 ئەوهی دهیهویت رزگاری بیت له قیامهتدا؛ دهبیت بیته نيو ئاینی ئیسلامهوه وشوینی پیغهمبهه موحه ممهه دکهویت -صلی الله علیه وسلم-.....
- 33 دهبیت چی بکهه بوئهوهی بيمه مسولمان؟
- 36 بریارهکه دوا مهخه!
- 39 هیهچ بؤزشینک نییه بؤ ئەو کهسهی ههق رهتدهکاتهوه وشوینی باوباپیرانی دهکهویت.....
- 42 چی بکات ئەو کهسهی که دهیهویت مسولمان بیت بهلام دهرسیت لهوهی کهسهه نزیکهکانی نازاری بدن؟
- 44 ئەهی خوینهههه بهرئیز.....
- 45 نایا ئامادهیت بؤ مهزنترن بریاردان له ژیانتهه؟
- 48 چی بکهه بوئهوهی بيمه مسولمان؟
- 49 بابته.....